

ΜΠΕΡΝΑΡΤ ΚΟΡΝΤΟΥΕΛ

ΦΛΕΓΟΜΕΝΗ ΓΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΦΛΕΓΟΜΕΝΗ ΓΗ

Μπέρναρντ Κόρνγουελ

Αυτή τη φορά οι Δανοί συσπειρώνονται γύρω από το πρόσωπο του Χάραλντ του Αιματομάλλη και απειλούν σοβαρά το Ουέσεξ. Ο Ούτρεντ καλείται πάλι να υπερασπιστεί το βασίλειο του Άλφρεντ. Χρησιμοποιώντας για δόλωμα τη Σκάντε, την ερωμένη του Χάραλντ, καταφέρνει να οδηγήσει τον αγριεμένο και παρορμητικό Δανό στην παγίδα του και να τον καταστρέψει στο Φέργναμει δίνοντας μια σκληρή και αιματηρή μάχη. Μετά από μια περιφανή νίκη, ο Ούτρεντ, εξοργισμένος, σκοτώνει ένα μοναχό αγαπητό στον Άλφρεντ και κυρήσσεται εκτός νόμου. Τότε εκείνος, νιώθοντας απελευθερωμένος από τον όρκο του προς το βασιλιά των Σαξόνων, μαζί με τους πιστούς του συντρόφους, ξαναίγεται προς άγγραν θησαυρών που θα του επιτρέψουν να δημιουργήσει το δικό του στρατό και να κατακτήσει επιτέλους τον γενέθλιο τόπο του, το Μπέμπανμπεργκ.

Μετά από κάποιες περιπέτειες που αποβαίνουν λίγο πολύ άκαρπες, καταφεύγει στον παλιό του φίλο Ράγκναρ. Ο τελευταίος φοβάται τις επεκτατικές βλέψεις του Άλφρεντ, συγκαλεί συμβούλιο με όλους τους Δανούς άρχοντες και σχεδιάζει επίθεση στο Ουέσεξ. Σε αυτή έρχεται να συνδράμει και ο Χέιστεν, που εξαπολύει ληστρικές επιδρομές στη Μερκία για αντιπερισπασμό. Εν τω μεταξύ, ο Ούτρεντ επιστρέφει στη Μερκία, τηρώντας τον όρκο που είχε δώσει στην Έθελφλεντ.

Ο Ούτρεντ αποφασίζει πως ο μόνος τρόπος να αντιμετωπιστεί ο Χέιστεν και παράλληλα να στείλει ένα μήνυμα στους Δανούς που καρδοκούν να εισβάλουν στο Ουέσεξ είναι να καταλάβει το σχεδόν απόρρητο Μπίμφλεστ, όπου έχει τη βάση του και το θησαυροφυλάκιό του ο Χέιστεν. Οι άντρες του δεν αρκούν γι' αυτό το επικίνδυνο τόλμημα, αλλά την τελευταία στιγμή ο Άλφρεντ θα του στείλει τους άντρες που χρειάζεται μαζί με το γιο και διάδοχό του Έντουαρντ. Χάρη στην καθοδήγηση και την πονηριά του Ούτρεντ, οι Σάξονες θα καταφέρουν μια αποφασιστική νίκη. Ο Έντουαρντ θα γυρίσει ως άξιος νικητής στο Ουέσεξ και ο Ούτρεντ θα ακολουθήσει την Έθελφλεντ στη Μερκία.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: THE BURNING LAND
Από τις Εκδόσεις HarperCollins Publishers, Λονδίνο 2009
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Φλεγόμενη γη**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Bernard Cornwell
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρήστος Καψάλης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουρίδα
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Γιώργος Παξάλος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Ι. Πέππας ΑΒΕΕ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Bernard Cornwell, 2009

© Χάρτη: John Gilkes, 2009

© Γενεαλογικού δέντρου: Colin Hall, 2009

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2013

Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2013

ISBN 978-960-496-910-4

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121

144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο: Μαυρομχάλη 1

106 79 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head office: 121, Tatoiou Str.

144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore: 1, Mavromichali Str.

106 79 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

ΜΠΕΡΝΑΡΝΤ ΚΟΡΝΤΟΥΕΛ

ΦΛΕΓΟΜΕΝΗ ΓΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Μετάφραση: Χρήστος Καψάλης

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Η ΤΡΙΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΑΡΘΟΥΡΟΥ

Ο Βασιλιάς του Χειμώνα, 2003, μτφρ. Ρένα Χατχούτ

Ο Εχθρός του Θεού, 2004, μτφρ. Ρένα Χατχούτ

Εξάλιμπερ, 2005, μτφρ. Ρένα Χατχούτ

Η ΤΡΙΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥ

Οι Καβαλάρηδες της Σκιάς, 2002, μτφρ. Ρένα Χατχούτ

Οι Τοξότες της Πίστης, 2005, μτφρ. Ρένα Χατχούτ

Οι Αιρετικοί, 2006, μτφρ. Ρένα Χατχούτ

ΣΑΞΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Το Τελευταίο Βασίλειο, 2007, μτφρ. Νίκος Γ. Παπαδάκης

Ο Χλομός Καβαλάρης, 2008, μτφρ. Νίκος Γ. Παπαδάκης

Οι Άρχοντες του Βορρά, 2009, μτφρ. Νίκος Γ. Παπαδάκης

Το Τραγούδι του Ξίφους, 2011, μτφρ. Μαρίνα Κόφφα

Η Φλεγόμενη Γη
αφιερώνεται στους
Άλαν και Γιαν Ραστ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τοπωνύμια

13

Χάρτης

16

Γενεαλογικό δέντρο της βασιλικής οικογένειας του Ουέσεξ

18

Μέρος Πρώτο

Ο ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΣ

21

Μέρος Δεύτερο

ΒΙΚΙΝΓΚ

157

Μέρος Τρίτο

ΣΤΟ ΧΕΙΛΟΣ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ

269

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

443

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ

Η γραφή των τοπωνυμίων στην Αγγλία της αγγλοσαξονικής περιόδου ήταν δύσκολη υπόθεση, καθώς δεν υπήρχε συνεπής τρόπος γραφής, ούτε καν συμφωνία σχετικά με αυτό καθαυτό το όνομα. Επομένως, το Λονδίνο αποδιδόταν ανά περίπτωση ως Λουντόνια, Λούντενμπεργκ, Λουντέν, Λούντενβικ, Λούντενκεστερ και Λουντρο. Οποσδήποτε κάποιοι αναγνώστες θα προτιμούσαν άλλες εκδοχές των τοπωνυμίων από αυτές που παρατίθενται στη συνέχεια, όμως, στις περισσότερες περιπτώσεις, επέλεξα τη γραφή που παρατίθεται είτε στο *Oxford Dictionary of English Place-Names* είτε στο νεότερο *Cambridge Dictionary of English Place-Names* για τις περιόδους εκείνες που προσεγγίζουν ή περιλαμβάνονται στην περίοδο της βασιλείας του Αλφρέδου, μεταξύ του 871 και 899 μ.Χ., όμως ακόμη και αυτή η λύση δεν είναι απόλυτη. Η Νήσος Χέιλινγκ, λ.χ., το 956 αποδιδόταν τόσο ως Χέιλινσινγκε και Χέγκλινγκείγκε. Άλλωστε, ούτε οι δικές μου αποφάσεις ήταν απόλυτα προσανατολισμένες σε μία κατεύθυνση: προτίμησα τη χρήση της σύγχρονης απόδοσης για το όνομα της περιοχής της Νορθουμβρίας, αντί του Νορ Χάμπραλοντ, προκειμένου να αποφευχθεί η εντύπωση ότι τα σύνορα του αρχαίου βασιλείου συμπίπτουν με αυτά της σύγχρονης κομητείας. Επομένως, η λίστα αυτή, όπως και οι γραφές των τοπωνυμίων, διατηρεί κάποιες ιδιορρυθμίες.

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ	ΜΕΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ
Æsc's Hill	Λόφος του Έσκ, ο	Ashdown, Berkshire
Æscengum	Άσενγκουμ, το	Eashing, Surrey
Æthelingæg	Έθελινγκεγκ, το	Athelney, Somerset
Beamfleot	Μπίμφλεοτ, το	Benfleet, Essex
Bebbanburg	Μπέμπανμπεργκ, το	Κάστρο Bamburgh, Northumberland
Caninga	Κάνινγκα, το (νησί)	Νήσος Canvey, κομητεία Essex
Cent	Κεντ, το (επαρχία)	Kent
Defnascir	Ντέφνασκιρ, το (επαρχία)	Devonshire
Dumnoc	Ντάμνοκ, το	Dunwich, Suffolk (πλέον έχει βυθιστεί κατά το μεγαλύτερο μέρος κάτω από τη θάλασσα)
Dunholm	Ντάνολμ, το	Durham, κομητεία Durham
East Sexe	Ανατολικό Σέξε	Essex
Eoferwic	Έοφερουικ, το	York
Ethandun	Έθαντουν, το	Edington, Wiltshire
Exanceaster	Έγκζανστερ, το	Exeter, κομητεία Devon
Farnea Islands	Φάρνεα, Νήσοι	Νήσοι Farne, Northumberland
Fearnhamme	Φέρνχαμμε, το	Farnham, Surrey
Fughelness	Φούγκελνες, το	Νήσος Foulness, Essex Cambridge
Grantaceaster	Γκράνταστερ, το	Cambridge, Cambridgeshire
Godelmingum	Γκόντελμινγκουμ, το	Godalming, Surrey
Hæthlegh	Χέθλεγκ, το	Hadleigh, Essex
Haithabu	Χάιθαμπου, το	Hedeby, νότια Δανία
Hocheleia	Χόκλεϊα, το	Hockley, Essex
Hothlege	Χόθλεγκε, ο (ποταμός)	Ποταμός Hadleigh, Essex
Humbre	Χούμπρε, ο (ποταμός)	Ποταμός Humber

Hwealf	Χουέαλφ, ο (ποταμός)	Ποταμός Crouch, Essex
Lecelad	Λέσελαντ, το	Lechlade, Gloucestershire
Licccelfeld	Λίκελφελντ, το	Lichfield, Staffordshire
Lindisfarena	Λιντισφαρένα, η (νήσος)	Lindisfarne (Αγία Νήσος), Northumberland
Lundene	Λονδίνo, το	London
Sæfern	Σέφερν, ο (ποταμός)	Ποταμός Severn
Scæpege	Σέπεγκε, το (νησί)	Νήσος Sheppey, Kent
Silcestre	Σίλκεστρε, το	Silchester, Hampshire
Sumorsæte	Σούμορσετε, το	Somerset
Suthriganaweorc	Σούθριγκαναγουεορκ, το	Southwark, Greater London
Temes	Τάμεσης, ο	Ποταμός Thames
Thunresleam	Θούνρεσλεαμ, το	Thundersley, Essex
Tinan	Τίναν, ο (ποταμός)	Ποταμός Tyne
Torneie	Τόρνει	Νήσος Thorney, νησί το οποίο έχει εξαφανιστεί – βρισκόταν κοντά στο σταθμό του West Drayton, στην περιοχή του Αεροδρομίου Heathrow
Tuede	Τουέντε, ο (ποταμός)	Ποταμός Tweed
Uisc	Ούισκ, ο (ποταμός)	Ποταμός Exe, Devonshire
Wiltunscir	Ουίλτονσια, η (κομητεία)	Wiltshire
Wintanceaster	Ουίντανστερ, το	Winchester, Hampshire
Yrpe	Ίπε, το	Epping, Essex
Zegge	Ζέγκε, το (νησί)	Φανταστικό νησί στη Φριζία

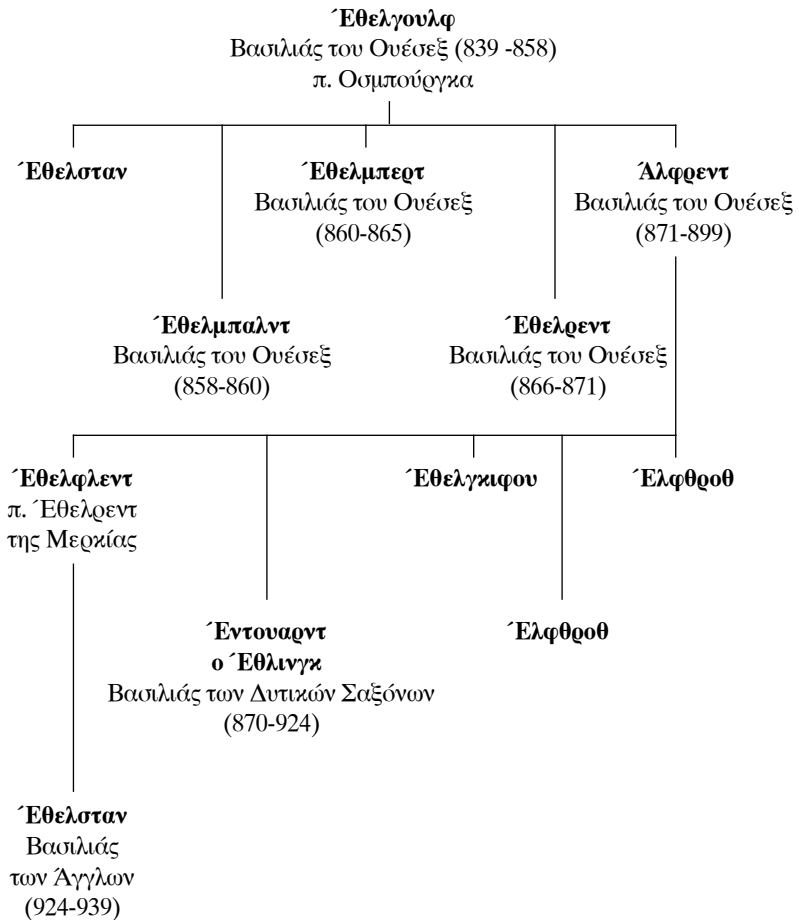

Βόρεια
θάλασσα

Φριζικά Νησιά

Εισελμερ

Γενεαλογικό δέντρο της βασιλικής οικογένειας του Ουέσεξ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Ο Πολέμαρχος

ΠΡΟΣΦΑΤΑ, ΒΡΕΘΗΚΑ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟ μοναστήρι. Δε θυμάμαι πού, μόνο ότι ήταν χτισμένο σε εδάφη τα οποία άλλοτε ανήκαν στη Μερκία. Επέστρεφα στον τόπο μου μαζί με μια ντουζίνα άντρες· ήταν μια βροχερή, χειμωνιάτικη μέρα και το μόνο που ζητούσαμε ήταν καταφύγιο, τροφή και ξεστασιά, όμως οι μοναχοί συμπεριφέρονταν λες και είχε εμφανιστεί στο κατώφλι τους καμιά συμμορία Βορείων. Ο Ούτρεντ του Μπέμπανμπεργκ είχε περάσει μέσα από τα τείχη τους, και τέτοια ήταν η φήμη που με συνόδευε, ώστε νόμιζαν πως θα άρχιζα να τους σφάζω. «Ψωμί θέλω μονάχα», κατάφερα με τα πολλά να τους δώσω να καταλάβουν, «τυρί, αν έχετε, και λίγο ζύθο». Πέταξα μερικά νομίσματα στο πάτωμα της μεγάλης αίθουσας. «Ψωμί, τυρί, ζύθο κι ένα ξεστό κρεβάτι. Τίποτε παραπάνω!»

Το επόμενο πρωί έβρεχε λες και είχε έρθει η συντέλεια του κόσμου, οπότε περιμένα μέχρι να ξεσπάσει κάπως η μανία του ανέμου και της καταιγίδας. Τριγύρισα στο μοναστήρι και κάποια στιγμή βρέθηκα σε έναν πνιγηρό διάδρομο, όπου τρεις μοναχοί, άθλιοι στην όψη, αντέγραφαν χειρόγραφα. Ένας πιο ηλικιωμένος μοναχός, ασπρομάλλης, με ξιμισμένα μούτρα, χολιασμένος, τους επέβλεπε. Φορούσε ένα γούνινο πετραχήλι πάνω από το ράσο του και είχε ένα δερμάτινο καμισόκι, με το οποίο το δίχως άλλο ενίσχυε την εργατικότητα των τριών αντιγραφέων. «Δεν κάνει να ενοχληθούν, άρχοντά μου», τόλμησε να με επιπλήξει. Καθόταν σε ένα σκαμνί, δι-

πλα σε ένα μαγκάλι, η ξεστασιά του οποίου δεν έφτανε στους τρεις γραφιάδες.

«Τα αποχωρητήρια δεν αστράφτουν», του είπα, «και σαν να μη μου φαίνεσαι απασχολημένος».

Ο ηλικιωμένος μοναχός τότε σώπασε, κι εγώ κοίταξα πάνω από τους ώμους των αντιγραφέων, που τα χέρια τους ήταν γεμάτα μελάνια. Ένας από δαύτους, ένας νεαρός με πλαδαρό πρόσωπο, με παχιά χείλη, και με βρογχοκήλη, αντέγραφε ένα βίο του Αγίου Κίερον. Το κείμενο περιέγραφε το πώς ένας λύκος, ένας ασβός και μια αλεπού είχαν βοηθήσει να χτιστεί μια εκκλησία στην Ιρλανδία, και αν ο νεαρός μοναχός πίστευε αυτές τις ανοησίες, τότε ήταν όσο βλάκας έδειχνε. Ο δεύτερος έκανε κάτι χρήσιμο, μιας κι αντέγραφε ένα έγγραφο εκχώρησης γης, αν και κατά πάσα πιθανότητα ήταν πλαστό. Τα μοναστήρια έχουν έφεση στο να εφευρίσκουν παλιές εκχωρήσεις κτημάτων, χαρτιά που αποδεικνύουν πως κάποιος βασιλιάς, που σχεδόν κανείς δε θυμάται πια, δώρισε στην εκκλησία μια εύφορη έκταση, εξαναγκάζοντας έτσι τον νόμιμο ιδιοκτήτη είτε να τους παραχωρήσει τα εδάφη είτε να καταβάλει ένα τεράστιο ποσό για αποζημίωση. Δοκίμασαν και σε μένα αυτή τη δουλειά, μια φορά. Ένας ιερέας έφερε κάτι χαρτιά, κι εγώ τα κατούρησα, και ύστερα έστειλα είκοσι άντρες με σπαθιά στα διαφιλονικούμενα κτήματα. Μετά, ειδοποίησα τον επίσκοπο πως μπορούσε να έρθει και να πάρει τη γη όποτε ήθελε. Δεν εμφανίστηκε ποτέ. Οι άνθρωποι λένε στα παιδιά τους πως η επιτυχία έρχεται μέσα από τη σκληρή δουλειά και την οικονομία, όμως αυτό είναι βλακεία αντίστοιχη του να πιστέψει κανείς πως ένας ασβός, μια αλεπού κι ένας λύκος θα μπορούσαν να χτίσουν μια εκκλησία. Ο δρόμος για να πλουτίσεις είναι να γίνεις χριστιανός επίσκοπος ή ηγούμενος σε μοναστήρι, κι έτσι να έχεις την άδεια των ουρανών να λες ψέματα, να εξαπατάς και να κλέβεις, ώσπου να γίνεις πλούσιος.

Ο τρίτος νεαρός αντέγραφε ένα χρονικό. Παραμέρισα την πένα του για να δω τι είχε μόλις γράψει. «Ξέρετε ανάγνωση, άρχοντά μου;» ρώτησε ο ηλικιωμένος μοναχός. Μπορεί να το έθεσε έτσι που να έμοιαζε με αθώα ερώτηση, όμως ο σαρκασμός ήταν ολοφάνερος.

«Κατά το τρέχον έτος», διάβασα φωναχτά, «οι παγανιστές επέστρεψαν εκ νέου στη Δυτική Σαξονία με ισχυρές δυνάμεις, μια ορδή που όμοιά της δεν είχε εμφανιστεί στο παρελθόν, και ρήμαξαν όλα τα εδάφη, προκαλώντας μεγάλη αναστάτωση στο λαό του Θεού που, με τη χάρη του Κυρίου Ημών Ιησού Χριστού, λυτρώθηκαν από τον άρχοντα Έθελρεντ της Μερκίας, ο οποίος κατέφθασε με το στρατό του στο Φέρονχαμε, όπου και εξόντωσε τους απίστους». Χτύπησα το κείμενο με το δείκτη μου. «Ποια χρονιά έγινε αυτό;» ρώτησα τον αντιγραφέα.

«Το Σωτήριο Έτος 892, άρχοντά μου», απάντησε εκείνος νευρικά.

«Δηλαδή, τι είναι αυτά εδώ;» ρώτησα, ανασηκώνοντας τις σελίδες της περγαμινής από όπου αντέγραφε.

«Χρονικά είναι», απάντησε ο ηλικιωμένος μοναχός αντί του νεαρού, «τα Χρονικά της Μερκίας. Αυτό είναι το μοναδικό αντίγραφο, άρχοντά μου, οπότε ετοιμάζουμε ένα δεύτερο».

Κοίταξα τη φρεσκογοραμμένη σελίδα. «Ο Έθελρεντ έσωσε το Ουέσεξ;» ρώτησα αγανακτισμένος.

«Πράγματι», απάντησε ο ηλικιωμένος μοναχός, «με τη βοήθεια του Θεού».

«Του Θεού;» γρύλισα. «Με τη δική μου βοήθεια! Εγώ έδωσα εκείνη τη μάχη, όχι ο Έθελρεντ!» Κανείς από τους μοναχούς δε μίλησε. Απλώς με κοίταζαν. Ένας από τους άντρες μου στάθηκε στην άκρη του διαδρόμου που οδηγούσε στο περιστύλιο και έγειρε εκεί, με ένα πλατύ χαμόγελο στο σχεδόν φαφούτικο στόμα του. «Εγώ ήμουν στο Φέρονχαμε!» πρόσθεσα, και ύστερα άρπαξα το μοναδικό αντίγραφο των Χρονικών της Μερκίας και φυλλομέτρησα τις αγκυλωμένες σελίδες του. Έθελρεντ, Έθελρεντ, Έθελρεντ, και ούτε μία αναφορά στον Ούτρεντ, μετά βίας κάποια αναφορά στον Άλφρεντ, η Έθελφλεντ δεν υπήρχε πουθενά, μονάχα ο Έθελρεντ. Στάθηκα στη σελίδα που εξιστορούσε τα γεγονότα μετά το Φέρονχαμε. «Και κατά το έτος αυτό», διάβασα φωναχτά, «με τη χάρη του Θεού, ο άρχοντας Έθελρεντ και ο Έθελινγκ Έντουαρντ οδήγησαν τους άντρες της Μερκίας στο Μπίμφλεοτ, όπου ο Έθελρεντ συγκέντρωσε σπουδαία λάφυρα και κατέσφαξε τους απίστους». Γύρισα

και κοίταξα τον ηλικιωμένο μοναχό. «Ο Έθελρεντ και ο Έντουαρντ ηγήθησαν εκείνης της στρατιάς;»

«Έτσι λέγεται, άρχοντά μου». Απάντησε νευρικά, ο προηγούμενος στόμφος του είχε εξαφανιστεί τελείως.

«Εγώ τους οδήγησα εκεί, μούλε», είπα. Άρπαξα τις αντιγραμμένες σελίδες και τις πήγα μαζί με το πρωτότυπο χρονικό στο μαγκάλι.

«Όχι!» διαμαρτυρήθηκε ο ηλικιωμένος άντρας.

«Είναι ψέματα», είπα.

Σήκωσε την παλάμη του, σαν να προσπαθούσε να με ηρεμήσει. «Εδώ και σαράντα χρόνια, άρχοντά μου», είπε ταπεινά, «συντάσσονται και φυλάσσονται αυτά τα κείμενα. Είναι η ιστορία του λαού μας! Αυτό εδώ είναι το μοναδικό αντίγραφο!»

«Είναι ψέματα», επανέλαβα. «Ήμουν εκεί. Στάθηκα στο λόφο, στο Φέρονχαμε, και στην τάφρο του Μπίμφλεστ. Εσύ πού ήσουν;»

«Παιδί ήμουν τότε, άρχοντά μου», είπε αυτός.

Ο μοναχός έσκουξε μόλις πέταξα τα χειρόγραφα στο μαγκάλι. Προσπάθησε να γλιτώσει τις περγαμινές, όμως του έκανα πέρα το χέρι. «Ήμουν εκεί», επανέλαβα, με το βλέμμα καρφωμένο πάνω στις σελίδες που είχαν αρχίσει να μαυρίζουν, όπως σκέβρωναν και έσκαιαν, προτού ξεπηδήσουν ζωηρές φλόγες στις άκρες τους. «Ήμουν εκεί».

«Σαράντα χρόνων κόπος!» είπε ο ηλικιωμένος μοναχός, ανήμπορος να πιστέψει αυτό που έβλεπε.

«Αν θες να μάθεις τι συνέβη», είπα, «τότε έλα να με γυρέψεις στο Μπέμπανμπεργκ και θα σου πω την αλήθεια».

Κανείς τους δεν ήρθε να με βρει. Φυσικά και δεν ήρθε.

Εγώ όμως ήμουν πράγματι στο Φέρονχαμε, και αυτή ήταν απλώς η αρχή της ιστορίας.

ΡΩΙ, ΚΙ ΕΓΩ ΗΜΟΥΝ ΝΕΟΣ, και η θάλασσα λαμπύριζε
ασημένια και ροδαλή κάτω από ένα πέπλο ομίχλης που
απλωνόταν κι έκρυβε τις ακτές. Στα νότια από εκεί που
στεκόμουν ήταν το Κεντ, στα βόρεια απλωνόταν η Ανα-
τολική Αγγλία και πίσω μου ήταν το Λονδίνο, ενώ μπροστά ο ήλιος
υψωνόταν για να βιάσει χρυσαφένια τα λιγυστά, μικρά σύννεφα που
εκτεινόταν κατά μήκος του φωτεινού ορίζοντα της αυγής.

Βρισκόμασταν στις εκβολές του Τάμεση. Το πλοίο μου, το «Σέολ-
φεργουλφ», είχε ναυπηγηθεί πρόσφατα κι έμπαζε νερά, όπως όλα
τα καινούργια πλοία. Το είχαν φτιάξει Φριζιοί τεχνίτες από ξύλο
οξιάς ασυνήθιστα ωχρο, κι έτσι απέκτησε το όνομά του, «Ασημένιος
Λύκος». Πίσω μου έπλεε το «Κένελμ», που το είχε ονοματίσει έτσι
ο βασιλιάς Άλφρεντ στη μνήμη κάποιου σκοτωμένου αγίου, και ο
«Δρακοταξιιδευτής», ένα σκάφος που το είχαμε πάρει λάφυρο από
τους Δανούς. Ο «Δρακοταξιιδευτής» ήταν εντυπωσιακός, φτιαγμέ-
νος έτσι που μονάχα οι Δανοί ήξεραν να φτιάχνουν πλοία. Ένας
πλωτός φονιάς, ήρεμος στο χειρισμό αλλά θανάσιμος στη μάχη.

Το «Σέολφεργουλφ» ήταν επίσης όμορφο σκαρί· είχε μακριά,
φαρδιά καρίνα και ψηλή πλώρη. Με δικά μου έξοδα είχε φτιαχτεί·
είχα δώσει χρυσάφι στους Φριζιούς ναυπηγούς, είδα το σκελετό
του να μεγαλώνει, τις σανίδες να το τυλίγουν σαν επιδερμίδα και
την πλώρη να υψώνεται πάνω από το καρνάγιο. Στην άκρη εκείνης
της πλώρης έστεκε ένα κεφάλι λύκου, σκαλισμένο σε οξιά, βαμμέ-

νο άσπρο, με μια κρεμασιτή, κόκκινη γλώσσα, κόκκινα μάτια και κίτρινα δόντια. Ο επίσκοπος Έρκενγουολντ, ο οποίος κυβερνούσε το Λονδίνο, με είχε επιπλήξει, λέγοντας πως έπρεπε να είχα δώσει στο πλοίο το όνομα κάποιου άρχιστου χριστιανού αγίου, ενώ μου είχε δώσει έναν εσταυρωμένο, τον οποίο ήθελε να καρφώσω πάνω στο κατάρτι του «Σέολφεργουλφ». Εγώ όμως έκαψα τον ξύλινο θεό και τον ξύλινο σταυρό του, ανακάτεψα τις στάχτες με πατημένα μήλα και με αυτά τάισα τις δυο γουρούνες μου. Εγώ λατρεύω τον Θωρ.

Τώρα, εκείνο το μακρινό πρωινό, όταν ήμουν ακόμη νέος, κωπηλατούσαμε ανατολικά, πάνω σ' εκείνη τη ρόδινη και ασημένια θάλασσα. Το λυκόμορφο ακρόπρωρό μου ήταν στολισμένο με ένα πυκνόφυλλο κλαδί οξιάς, σημάδι πως δε θέλαμε να βλάψουμε τους εχθρούς μας, αν και οι άντρες μου φορούσαν ακόμη τους θώρακές τους και είχαν ασπίδες και όπλα κοντά στα κουπιά τους. Ο Φίναν, το δεξί μου χέρι, ήταν σκυμμένος κοντά μου, στην πλατφόρμα του τιμονιού, κι έδειχνε να το διασκεδάζει όπως άκουγε τον πατέρα Ουίλιμπαλντ να φλυαρεί. «Και άλλοι Δανοί έχουν λάβει το έλεος του Χριστού, άρχοντα Ούτρεντ», έλεγε. Κάτι τέτοιες βλακειές ξεφούρνιζε από την ώρα που φύγαμε από το Λονδίνο, όμως εγώ δεν αντιδρούσα γιατί συμπαθούσα τον Ουίλιμπαλντ. Ήταν ένας πρόθυμος, εργατικός και εύθυμος άνθρωπος. «Με τη βοήθεια του Θεού», συνέχισε, «θα διαδώσουμε το φως του Χριστού σε αυτούς τους άπιστους!»

«Γιατί δε μας στέλνουν οι Δανοί ιεροκήρυκες;» ρώτησα.

«Δεν το επιτρέπει ο Θεός, άρχοντά μου», είπε ο Ουίλιμπαλντ. Ο σύντροφός του, ένας ιερέας που το όνομά του έχω ξεχάσει προ πολλού, έγενεψε ζωηρά καταφατικά.

«Μήπως έχουν σοβαρότερα πράγματα να ασχοληθούν;» πρότεινα.

«Αν οι Δανοί έχουν αυτιά να ακούσουν, άρχοντά μου», με διαβεβαίωσε ο Ουίλιμπαλντ, «τότε θα δεχτούν το μήνυμα του Χριστού με χαρά και αγαλλίαση!»

«Είσαι ανόητος, πάτερ», του είπα με συμπάθεια. «Έχεις ιδέα πόσους ιεροκήρυκες του Άλφρεντ έχουν σφάξει εκεί πέρα;»

«Οφείλουμε όλοι μας να είμαστε προετοιμασμένοι για τυχόν

μαρτυρικό θάνατο, άρχοντά μου», είπε ο Ουίλιμπαλντ, αν και ακούστηκε ανήσυχος.

«Τους ξεκοιλιάζουν για να δουν πώς είναι τα άντερά τους», επέμεινα εγώ, «τους βγάζουν τα μάτια, τους κόβουν τ' αοχίδια, τους ξεριζώνουν τις γλώσσες. Θυμάσαι εκείνον το μοναχό που είχαμε πετύχει στο Ίπε;» ρώτησα τον Φίναν. Ο Φίναν ήταν πρόσφυγας από την Ιρλανδία, όπου είχε ανατραφεί ως χριστιανός, αν και η θρησκεία του ήταν τόσο ανάκατη με τους μύθους του τόπου του, ώστε μετά βίας θα καταλάβαινες πως ήταν η ίδια πίστη που κήρυττε ο Ουίλιμπαλντ. «Πώς πέθανε εκείνος ο δύστηχος;» ρώτησα.

«Τον έγδαραν ζωντανό, τον άμοιρο», είπε ο Φίναν.

«Από τα δάχτυλα τον ποδιών τον περιέλαβαν;»

«Τον έβαλαν κάτω και το ξεκόλλησαν σιγά σιγά», είπε ο Φίναν, «και πρέπει να πήρε ώρες η δουλειά».

«Δεν το ξεκόλλησαν», είπα, «δε γίνεται να ξετομαριάσεις άνθρωπο λες και είναι αρνί».

«Σωστά», συμφώνησε ο Φίναν. «Πρέπει να τραβήξεις γερά. Θέλει πολλή δύναμη!»

«Ιεροκήρυκας ήταν», είπα στον Ουίλιμπαλντ.

«Και ευλογημένος μάρτυρας», πρόσθεσε εύθυμα ο Φίναν. «Πρέπει να βαρέθηκαν στο τέλος, όμως, γιατί κάποια στιγμή τον ξεπάστρεψαν. Του έκοψαν την κοιλιά με πριόνι».

«Μάλλον τσεκούρι ήταν», είπα εγώ.

«Όχι, πριόνι ήταν, άρχοντά μου», επέμεινε ο Φίναν, χαμογελώντας πλατιά, «και μάλιστα είχε κοφτερά, μεγάλα δόντια. Τον έσκισε στα δύο, κανονικά». Ο πατήρ Ουίλιμπαλντ, ο οποίος μια ζωή μαρτυρούσε από τη ναυτία, έπεσε παραπατώντας στην κουπαστή του πλοίου.

Γυρίσαμε το σκάφος μας προς το νότο. Οι εκβολές του Τάμεση είναι άτιμο μέρος, γεμάτο αναχώματα λάσπης και δυνατά ρεύματα, όμως είχα ήδη πέντε χρόνια που περιπολούσα σε αυτά τα νερά και σχεδόν δε χρειαζόταν να αναζητώ σημάδια τριγύρω, καθώς κωπηλατούσαμε προς τις ακτές του Σέπεγκε. Και εκεί, μπροστά μου, ανάμεσα σε δυο σκαριά τραβηγμένα στην άμμο, περιμένε ο εχθρός.

Οι Δανοί. Πρέπει να ήταν εκατό άντρες εκεί πέρα, μπορεί και παραπάνω, όλοι τους σιδερόφρακτοι, όλοι τους με κράνη, όλοι τους με γυαλιστερά όπλα στα χέρια. «Θα μπορούσαμε να σφάξουμε όλο το πλήρωμα», πρότεινα στον Φίναν. «Έχουμε αρκετούς άντρες».

«Συμφωνήσαμε να έρθουμε ειρηνικά!» διαμαρτυρήθηκε ο πατήρ Ουίλμπαλντ, σκουπίζοντας το στόμα του με το μανίκι.

Πράγματι, αυτό είχαμε συμφωνήσει, κι αυτό κάναμε.

Έδωσα διαταγή το «Κένελμ» και ο «Δρακοταξιδευτής» να μείνουν κοντά στη λασπερή όχθη, ενώ εμείς φέραμε το «Σέολφεργουλφ» πάνω στην ακτή, στη λάσπη ανάμεσα στα δύο δανέζικα σκαριά. Κάτω από το «Σέολφεργουλφ» ακούστηκε ένας συρτός ήχος, καθώς το πλοίο επιβράδυνε και σταμάτησε. Είχε βγει για τα καλά έξω, όμως η παλίρροια ανέβαινε, οπότε ήταν ασφαλές για κάποιιο διάστημα. Πήδηξα από την πλώρη και βρέθηκα πάνω σε μια βαθιά, υγρή λάσπη, από όπου κατάφερα να βγω σε πιο στέρεο έδαφος, εκεί όπου περιέμεναν οι εχθροί μας.

«Άρχοντα Ούτρεντ», με καλωσόρισε ο αρχηγός των Δανών. Χαμογέλασε πλατιά κι άνοιξε ακόμη πιο πλατιά τα μπράτσα του. Ήταν γεροδεμένος άντρας, με χρυσαφένια μαλλιά και τετράγωνο σαγόνι. Η γενειάδα του κατέληγε σε πέντε χοντρές πλεξούδες, πιασμένες στις άκρες με ασημένιους κρίκους. Τα χέρια του λαμπύριζαν, φορτωμένα με χρυσά και ασημένια στολίδια, ενώ ακόμα περισσότερος χρυσός υπήρχε στη ζώνη του, από την οποία κρεμόταν ένα σπαθί με φαρδιά λεπίδα. Έδειχνε άνθρωπος εύπορος, όπως και ήταν, ενώ η όψη του τον έκανε να μοιάζει αξιόπιστος, πράγμα που δεν ήταν. «Χαίρομαι τόσο πολύ που σε βλέπω», είπε, εξασκολουθώντας να χαμογελά, «παλιέ, καλέ μου φίλε!»

«Ερλ Χείστεν», απάντησα, προσφωνώντας τον με τον τίτλο που του άρεσε να χρησιμοποιεί, αν και στο μυαλό μου ο Χείστεν δεν ήταν τίποτε παραπάνω από πειρατής. Τον ήξερα από χρόνια. Του είχα σώσει τη ζωή μια φορά, αλλά τα πράγματα καμιά φορά έρχονται έτσι στραβά, και από εκείνη την ημέρα προσπαθούσα να τον σκοτώσω, όμως αυτός κάθε φορά κατάφερε να ξεγλιστρά. Μου είχε ξεφύγει πριν από πέντε χρόνια, κι από τότε μάθαινα για τις

επιδρομές του, βαθιά μέσα στα εδάφη της Φραγκίας. Εκεί είχε μαζέψει ένα σωρό χρυσάφι, είχε γκαστρώσει ξανά με γιο τη γυναίκα του και είχε συγκεντρώσει γύρω του κάμποσους άντρες. Τώρα, είχε φέρει ογδόντα πλοία στο Ουέσεξ.

«Ήλπιζα πως θα σε έστελνε ο Άλφρεντ», είπε ο Χέιστεν, προτείνοντας το χέρι του.

«Αν δε μου είχε δώσει εντολή ο Άλφρεντ να έρθω εδώ πέρα ειρηνικά», είπα, σφίγγοντας το χέρι του, «θα σου είχα κόψει ήδη το κεφάλι».

«Πολύ γαβγίζεις», είπε εκείνος, που έδειχνε να το διασκεδάζει, «όμως όσο περισσότερο γαβγίζει ο μούργος, τόσο πιο αδύναμο είναι το δάγκωμά του».

Το άφησα να περάσει. Δεν είχα έρθει να πολεμήσω, αλλά να εκτελέσω το θέλημα του Άλφρεντ, και ο βασιλιάς με είχε διατάξει να φέρω ιεροκήρυκες στον Χέιστεν. Οι άντρες μου βοήθησαν τον Ουίλμπαλντ και το σύντροφό του να κατεβούν στην ακτή, και ύστερα οι δυο τους ήρθαν και στάθηκαν δίπλα μου, οπότε άρχισαν να χαμογελούν νευρικά. Και οι δύο ιερείς μιλούσαν τη γλώσσα των Δανών, και αυτός ήταν ο λόγος που είχαν επιλεγεί. Είχα φέρει επίσης στον Χέιστεν ένα μήνυμα, συνοδευόμενο από δώρα, όμως αυτός καμώθηκε τον αδιάφορο κι επέμενε να τον συνοδεύσω στον καταυλισμό του, προτού του παραδοθεί το δώρο του Άλφρεντ.

Το κυρίως στρατόπεδο του Χέιστεν δε βρισκόταν στο Σέπεγκε, αλλά κάπου στα ανατολικά, όπου τα ογδόντα πλοία του είχαν συγκεντρωθεί σε μια παραλία την οποία προστάτευε ένα πρόσφατα χτισμένο οχυρό. Δεν ήθελε να με προσκαλέσει σε εκείνο το φρούριο, οπότε είχε ζητήσει επίμονα οι απεσταλμένοι του Άλφρεντ να τον συναντήσουν στις ερημιές του Σέπεγκε, ένα μέρος που, ακόμα και το καλοκαίρι, είναι γεμάτο λάκκους με δύσοσμα νερά, χορτάρια που βρομάνε και μαύρους βούρκους. Είχε φτάσει εκεί πριν από δύο ημέρες, και είχε στήσει ένα πρόχειρο οχυρό, κυκλώνοντας ένα ύψωμα με έναν τοίχο από αγκαθωτούς θάμνους, κι εκεί μέσα είχε στήσει δυο σκηνές από караβόπανο. «Έλα να φάμε, άρχοντά μου», με προσκάλεσε με στόμφο, γνέφοντας προς ένα τραπέζι, γύρω

από το οποίο υπήρχαν μια ντουζίνα σκαμινιά. Ο Φίναν, δύο ακόμη πολεμιστές και οι ιερείς με συνόδευσαν, αν και ο Χέιστεν επέμενε να μην καθίσουν οι ιερείς στο τραπέζι. «Δεν εμπιστεύομαι τους χριστιανούς μάγους», εξήγησε, «να κάτσουν κατάχαμα». Το φαγητό ήταν βραστό ψάρι και πετρωμένο ψωμί, το οποίο έφεραν ημίγυμνες σκλάβες που καμιά τους δεν πρέπει να ήταν πάνω από δεκαεσσάρων ή δεκαπέντε χρόνων, και όλες τους από τη Σαξονία.

Ο Χέιστεν ταπεινώνει τις κοπέλες για να με προκαλέσει και να δει την αντίδρασή μου. «Από το Ουέσεξ είσαι;» ρώτησα.

«Μα, φυσικά όχι», απάντησε αυτός, δήθεν πως τον είχε θίξει η ερώτησή μου. «Από την Ανατολική Αγγλία τις πήρα. Θέλεις μία, άρχοντά μου; Να, αυτή εκεί, η μικρή, έχει κάτι βυζάνια σφιχτά σαν μίλα!»

Ρώτησα την κοπέλα με το σφιχτό στήθος από πού την είχαν αρπάξει, όμως εκείνη κούνησε το κεφάλι και δεν έβγαλε λέξη – φοβόταν τόσο που δεν τολμούσε να μου απαντήσει. Μου πρόσφερε ζύθο που τον είχαν γλυκάνει με μούρα. «Από πού είσαι;» τη ρώτησα ξανά.

Ο Χέιστεν κοίταξε την κοπέλα, αφήνοντας το βλέμμα του να σταθεί στο στήθος της. «Απάντα στον άρχοντα», είπε στα αγγλικά.

«Δεν ξέρω, άρχοντά μου», είπε η κοπέλα.

«Από το Ουέσεξ;» ρώτησα επιτακτικά. «Από την Ανατολική Αγγλία; Από πού;»

«Από ένα χωριό, άρχοντά μου», απάντησε, και αυτό ήταν το μόνο που ήξερε, οπότε της έκανα νόημα να φύγει.

«Η γυναίκα σου καλά είναι;» ρώτησε ο Χέιστεν, όπως παρακολουθούσε την κοπέλα να απομακρύνεται.

«Καλά είναι».

«Χαίρομαι», είπε, αρκετά πειστικά, και ύστερα το πονηρό βλέμμα του φωτίστηκε. «Λοιπόν, τι μήνυμα μου στέλνει ο αφέντης σου;» ρώτησε, όπως έχωνε άπιαστα το κουτάλι με το ζωμό του ψαριού στο στόμα του, έτσι που χυνόταν στη γενειάδα του.

«Πρέπει να φύγεις από το Ουέσεξ», είπα.

«Πρέπει να φύγω από το Ουέσεξ!» Καμώθηκε το σαστισμένο, κι έγενεψε προς τους έρρημους λασπότοπους. «Πες μου, άρχοντά μου, πώς μπορεί ένας άνθρωπος να αποχωριστεί αυτό τον τόπο;»

«Πρέπει να φύγεις από το Ουέσεξ», επανέλαβα πεισματικά, «να συμφωνήσεις να μην εισβάλεις στη Μερκία, να παραδώσεις στο βασιλιά μου δυο ομήρους και να δεχτείς τους ιεροκήρυκές του».

«Ιεροκήρυκες!» είπε ο Χέιστεν, στρέφοντας καταπάνω μου το κουτάλι του, καμωμένο από κέρατο. «Δεν μπορεί να συμφωνείς με αυτό τον όρο, άρχοντα Ούτρεντ! Εσύ, τουλάχιστον, λατρεύεις τους πραγματικούς θεούς». Έστριψε πάνω στο σκαμνί και κάρφωσε το βλέμμα του στους δύο ιερείς. «Ίσως να τους σκοτώσω».

«Τόλμα να το κάνεις», είπα, «και θα σου βγάλω τα μάτια με τα δόντια μου».

Ο Χέιστεν διέκρινε το φαρμάκι στη φωνή μου κι έδειξε να αιφνιδιάζεται. Διέκρινε μια ενόχληση στο βλέμμα του, όμως διατήρησε ψύχραιμη τη φωνή του. «Μην έγινες χριστιανός, άρχοντά μου;»

«Ο πάτερ Ουίλιμπαλντ είναι φίλος μου», είπα.

«Έπρεπε να το 'χες πει», με μάλωσε, «κι εγώ δε θα 'χα αστειευτεί. Φυσικά και θα ζήσουν, μπορούν μάλιστα να κάνουν το κήρυγμά τους, όμως δε θα καταφέρουν το παραμικρό. Λοιπόν, ο Άλφρεντ μου στέλνει εντολή να πάρω τα πλοία μου μακριά;»

«Πολύ μακριά», είπα.

«Μα, να τα πάω πού;» ρώτησε, δήθεν αθώα.

«Στη Φραγκία;» πρότεινα.

«Οι Φράγκοι με έχουν πληρώσει για να τους αφήσω ήσυχους», είπε ο Χέιστεν, «και μάλιστα μας ετοίμασαν πλοία για να επισπεύσουν την αναχώρησή μας! Μήπως σχεδιάζει και ο Άλφρεντ να μας ετοιμάσει πλοία;»

«Θα αποχωρήσεις από το Ουέσεξ», επανέλαβα πεισματικά, «θα αφήσεις τη Μερκία ήσυχη, θα δεχτείς τους ιεροκήρυκες και θα παραδώσεις στον Άλφρεντ ομήρους».

«Α, μάλιστα», είπε ο Χέιστεν, χαμογελώντας, «οι όμηροι». Με κοίταξε επίμονα για μερικές στιγμές και ύστερα, σαν να ξέχασε το θέμα των ομήρων, έγνεψε προς τη μεριά της θάλασσας. «Και πού θα πάμε;»

«Ο Άλφρεντ σας πληρώνει για να φύγετε από το Ουέσεξ», είπα, «και το πού θα πάτε δε με ενδιαφέρει, μόνο κοίτα να είναι κάπου πολύ μακριά, για να μη σας φτάνει το ξίφος μου».

Ο Χέιστεν γέλασε. «Το ξίφος σου, άρχοντά μου», είπε, «σκουριάζει μέσα στο θηκάρι του». Τίναξε τον αντίχειρά του πίσω από τον ώμο του, προς το νότο. «Το Ουέσεξ φλέγεται», είπε με σόμφο, «και ο Άλφρεντ σε αφήνει να κοιμάσαι». Είχε δίκιο. Πέρα στο νότο, θολές στον καλοκαιρινό ουρανό, διακρίνονταν στήλες καπνού από μια ντουζίνα ή και παραπάνω χωριά παραδομένα στις φλόγες, και αυτές ήταν μονάχα οι στήλες που μπορούσα να διακρίνω. Ήξερα ότι υπήρχαν περισσότερες. Το Ανατολικό Ουέσεξ ρημαζόταν, και αντί να ζητήσει τη βοήθειά μου για να αποκρούσουμε τους εισβολείς, ο Άλφρεντ με είχε διατάξει να μείνω στο Λονδίνο για να προστατέψω την πόλη από επίθεση. Ο Χέιστεν χαμογέλασε πλατιά. «Μήπως ο Άλφρεντ νομίζει πως παραιείσαι γέρος για να πολεμήσεις, άρχοντά μου;»

Δεν απάντησα στο χλευασμό. Ανατρέχοντας στο παρελθόν μετά από τόσα χρόνια, λέω πως ήμουν νέος τότε, αν και θα πρέπει να μετρούσα γεμάτα τριάντα πέντε ή τριάντα έξι χρόνια εκείνη τη χρονιά. Οι περισσότεροι άνθρωποι δε φτάνουν σε τόσο μεγάλη ηλικία, όμως εγώ στάθηκα τυχερός. Η ικανότητά μου στο σπαθί παρέμενε αναλλοίωτη, κούτσαινα ελαφρά από ένα παλιό τραύμα, όμως παράλληλα διέθετα το πιο σπουδαίο στοιχείο ενός πολεμιστή: φήμη. Όμως ο Χέιστεν δεν είχε τον παραμικρό δισταγμό να με προκαλεί, καθώς ήξερε πως είχα έρθει εκεί ως ικέτης.

Ήρθα ως ικέτης γιατί δύο στόλοι των Δανών είχαν φτάσει στο Κεντ, το ανατολικότερο τμήμα του Ουέσεξ. Ο στόλος του Χέιστεν ήταν ο μικρότερος και, μέχρι στιγμής, είχε περιοριστεί στο να χτίσει το οχυρό του και να επιτρέπει στους άντρες του να εξαπολύουν κάποιες επιδρομές ίσα για να εξασφαλίσουν αρκετή τροφή και μερικές σκλάβες. Μάλιστα, δεν είχε επιχειρήσει καν να παρενοχλήσει τα εμπορικά πλοία που κινούνταν στον Τάμεση. Δεν επιθυμούσε να συγκρουστεί με το Ουέσεξ, όχι ακόμη, γιατί περίμενε να δει τι θα συνέβαινε στο νότο, όπου ένας άλλος, πολύ μεγαλύτερος, στόλος των Βίκινγκς είχε βγει στην ακτή.

Ο ερλ Χάραλντ ο Αιματομάλλης είχε φέρει πάνω από διακόσια πλοία γεμάτα εξαγριωμένους άντρες, ο στρατός του είχε επιτεθεί

σε ένα μισοχτισμένο οχυρό, σφαγιαζοντας τους άντρες που βρήκε εκεί, ενώ τώρα οι πολεμιστές του ξεχύνονταν στο Κεντ, καίγοντας και σκοτώνοντας, σκλαβώνοντας και ληστεύοντας όποιον έβρισκαν μπροστά τους. Οι άντρες του Χάραλντ ήταν εκείνοι που είχαν γεμίσει με καπνούς τον ουρανό. Ο Άλφρεντ είχε κινηθεί εναντίον και των δύο εισβολέων. Ο βασιλιάς ήταν πλέον γέρος, γέρος και άρρωστος, οπότε τα στρατεύματά του υποτίθεται πως τα διοικούσε ο γαμπρός του, ο άρχοντας Έθελρεντ της Μερκίας, καθώς και ο πρωτότοκος γιος του Άλφρεντ, ο Έθελινγκ Έντουαρντ.

Και αυτοί δεν είχαν κάνει το παραμικρό. Είχαν οδηγήσει τους άντρες τους στο μεγάλο, δασωμένο ύψωμα στο κέντρο του Κεντ, από όπου θα μπορούσαν να κινηθούν βόρεια, για να επιτεθούν στον Χέιστεν, ή νότια με στόχο τον Χάραλντ, κι εκεί έμειναν να περιμένουν, μάλλον επειδή φοβούνταν πως αν ορμούσαν ενάντια στον ένα στρατό των Δανών, ο δεύτερος θα τους χτυπούσε στα νώτα. Και έτσι ο Άλφρεντ, πεπεισμένος πως οι εχθροί του ήταν πολύ ισχυροί, με είχε στείλει να πείσω τον Χέιστεν να αποχωρήσει από το Ουέσεξ. Ο Άλφρεντ έπρεπε να μου είχε δώσει διαταγή να οδηγήσω τη φρουρά μου σε μάχη απέναντι στον Χέιστεν, να μου επιτρέψει να πνίξω τους λασπότοπους στο αίμα των Δανών, όμως εκείνος μου έδωσε οδηγίες να τον δωροδοκήσω. Εφόσον αποχωρούσε ο Χέιστεν, σκεφτόταν ο βασιλιάς, ο στρατός του θα μπορούσε να ασχοληθεί με τους αφιονισμένους πολεμιστές του Χάραλντ.

Ο Χέιστεν βάλθηκε να σκαλίζει τα δόντια του με ένα αγκάθι. Τελικά, κατάφερε να ξεκολλήσει ένα κομμάτι ψαριού. «Γιατί δεν επιτίθεται ο βασιλιάς σου στον Χάραλντ;» ρώτησε.

«Πολύ θα το ήθελες αυτό», απάντησα.

Χαμογέλασε πλατιά. «Αν έβγαινε από τη μέση ο Χάραλντ», παραδέχτηκε εκείνος, «και μαζί εκείνη η βρομερή πόρνη που έχει δίπλα του, πολλά πληρώματα θα ένωσαν τις δυνάμεις τους με τις δικές μου».

«Ποια βρομερή πόρνη;»

Εκείνος χαμογέλασε πλατιά, ευχαριστημένος που ήξερε κάτι το οποίο δε γνώριζα εγώ. «Η Σκάντε», είπε ξερά.

«Γυναίκα του Χάραλντ;»

«Γυναίκα του, σκύλα του, ερωμένη του, μάγισσά του».

«Πρώτη φορά την ακούω», παραδέχτηκα.

«Θα την ακούσεις», υποσχέθηκε αυτός, «και αν την αντικρίσεις, φίλε μου, θα τη θελήσεις. Αυτή, όμως, θα κρεμάσει το κρανίο σου στο άντρο της, έτσι και βρει την ευκαιρία».

«Εσύ την έχεις δει;» ρώτησα, κι εκείνος έγνεψε καταφατικά. «Τη θέλησες;»

«Ο Χάραλντ είναι παρορμητικός», είπε ο Χέιστεν, προσπερνώντας την ερώτησή μου. «Και η Σκάντε θα τον βάλει να κάνει κάποια βλακεία. Και όταν συμβεί αυτό, πολλοί από τους άντρες του θα αναζητήσουν καινούργιο άρχοντα». Χαμογέλασε πονηρά. «Δώσε μου άλλα εκατό πλοία, και θα μπορούσα να γίνω βασιλιάς του Ουέσεξ μέσα σε ένα χρόνο».

«Θα το πω στον Άλφρεντ», απάντησα, «και ίσως αυτό τον πείσει να επιτεθεί πρώτα σ' εσένα».

«Δε θα το κάνει», είπε με σιγουριά ο Χέιστεν. «Αν κινηθεί εναντίον μου, αφήνει τους άντρες του Χάραλντ να ξεχυθούν σε ολόκληρο το Ουέσεξ».

Αυτό ήταν αλήθεια. «Και τότε γιατί δεν επιτίθεται στον Χάραλντ;» ρώτησα.

«Ξέρεις το γιατί».

«Πες μου».

Έκανε μια παύση, προσπαθώντας να αποφασίσει αν έπρεπε να αποκαλύψει όλα όσα γνώριζε, όμως δεν μπορούσε να αντισταθεί στον πειρασμό να κάνει επίδειξη των γνώσεών του. Με το αγκάθι που κρατούσε, χάραξε μια γραμμή πάνω στο ξύλο του τραπεζιού, και ύστερα τράβηξε έναν κύκλο, τον οποίο έτεμνε στη μέση εκείνη η γραμμή. «Ο Τάμεσης», είπε, χτυπώντας το αγκάθι πάνω στη γραμμή, «κι εδώ, το Λονδίνο», είπε, δείχνοντας τον κύκλο. «Εσύ περιμένεις στο Λονδίνο με χίλιους άντρες και πίσω σου», έδειξε ένα σημείο ψηλότερα στον Τάμεση, «ο άρχοντας Άλντχελμ έχει πεντακόσιους άντρες από τη Μερκία. Αν ο Άλφρεντ επιτεθεί στον Χάραλντ, θα πρέπει να στείλει τους άντρες του Άλντχελμ και τους δικούς σου στο

νότο, οπότε η Μερκία θα είναι ανυπεράσπιστη σε τυχόν επίθεση».

«Και ποιος θα επιχειρούσε να επιτεθεί στη Μερκία;» ρώτησα, δήθεν αθώα.

«Οι Δανοί της Ανατολικής Αγγλίας ίσως;» πρότεινε ο Χέιστεν, εξίσου αθώα. «Το μόνο που χρειάζονται είναι έναν ηγέτη με θάρρος».

«Και η συμφωνία μας», επισήμανα, «τονίζει ότι δε θα εισβάλεις στη Μερκία».

«Πράγματι», είπε ο Χέιστεν, χαμογελώντας, «μονάχα που δεν έχουμε ακόμη τέτοια συμφωνία».

Τελικά, όμως, συμφωνήσαμε. Υποχρεώθηκα να παραχωρήσω το «Δρακοταξιδευτή» στον Χέιστεν, και στην κοιλιά του περιμέναν τέσσερα μπαούλα δεμένα με σίδερο γεμάτα ασήμι. Αυτό ήταν το τίμημα. Σε αντάλλαγμα για το πλοίο και το ασήμι, ο Χέιστεν υποσχέθηκε να αποχωρήσει από το Ουέσεξ και να μην επιτεθεί στη Μερκία. Συμφώνησε επίσης να δεχτεί τους ιεροκήρυκες και μου έδωσε δυο αγόρια ως ομήρους. Ισχυρίστηκε πως το ένα ήταν ανιψιός του, και ίσως να έλεγε αλήθεια. Το άλλο αγόρι ήταν μικρότερο στα χρόνια, φορούσε ρούχα από φινό λινό και είχε μια περιτεχνη, χρυσή πόρπη. Ήταν ένα όμορφο παιδί με ανοιχτά, ξανθά μαλλιά και ανήσυχα, γαλάζια μάτια. Ο Χέιστεν στάθηκε πίσω από το αγόρι κι έφερε τις παλάμες του πάνω στις ωμοπλάτες του παιδιού. «Αυτός, άρχοντά μου», είπε με σεβασμό, «είναι ο πρωτότοκος γιος μου, ο Χόρικ. Τον παραδίδω ως όμηρο». Εδώ ο Χέιστεν έκανε μια παύση, σαν να προσπαθούσε να συγκρατήσει ένα δάκρυ, και συνέχισε λέγοντας: «Τον παραδίδω ως όμηρο, άρχοντά μου, απόδειξη των καλών μου προθέσεων, όμως σε ικετεύω να προσέξεις το παιδί. Τον αγαπώ πάρα πολύ».

Κοίταξα τον Χόρικ. «Πόσων χρονών είσαι;» ρώτησα.

«Είναι εφτά», είπε ο Χέιστεν, χτυπώντας απαλά τον ώμο του Χόρικ.

«Άφησέ τον να απαντήσει μόνος του», επέμεινα. «Πόσων χρονών είσαι;»

Το αγόρι έκανε ένα λαρυγγισμό, οπότε ο Χέιστεν γονάτισε και το αγκάλιασε. «Είναι κωφάλαλος, άρχοντά μου», είπε ο Χέιστεν. «Οι

θεοί έκριναν πως ο γιος μου έπρεπε να γεννηθεί κουφός και μουγκός».

«Οι θεοί έκριναν πως πρέπει να είσαι ένας ψεύτης μούλος», είπα στον Χέιστεν, αλλά τόσο σιγανά ώστε να μην το ακούσουν οι δικοί του και προσβληθούν.

«Και αν είμαι;» ρώτησε, δείχνοντας να το διασκεδάξει. «Τι μ' αυτό; Και αν πω ότι το αγόρι αυτό είναι γιος μου, ποιος θα αποδείξει το αντίθετο;»

«Θα φύγεις από το Ουέσεξ;» ρώτησα.

«Θα τηρήσω τους όρους της συνθήκης», υποσχέθηκε.

Καμώθηκα πως τον πίστεψα. Είχα προειδοποιήσει τον Άλφρεντ ότι ο Χέιστεν δεν είχε λόγο, όμως ο Άλφρεντ ήταν απελπισμένος. Ήταν γέρος, έβλεπε τον τάφο να τον περιμένει, και ήθελε το Ουέσεξ να γλιτώσει από τους μισητούς απίστους. Και έτσι, έδωσα το ασήμι, πήρα τους ομήρους και, με τον ουρανό να σκοτεινιάζει, επέστρεψα στο Λονδίνο.

Το Λονδίνο είναι χτισμένο σε ένα μέρος όπου το έδαφος υψώνεται με γιγάντια βήματα, αφήνοντας πίσω του τον ποταμό. Σχηματίζονται αλλεπάλληλες κρηπίδες, οι οποίες φτάνουν μέχρι την κορυφή, εκεί όπου οι Ρωμαίοι έχτισαν τα πιο επιβλητικά τους κτίρια, μερικά από τα οποία ορθώνονταν ακόμη, αν και βρισκονταν σε άθλια κατάσταση, μπαλωμένα με κομμάτια ξύλου, περιτριγυρισμένα από καλύβες με αχυρένιες στέγες, σαν αυτές που φτιάχναμε εμείς οι Σάξονες.

Εκείνα τα χρόνια το Λονδίνο αποτελούσε τμήμα της Μερκίας, αν και η Μερκία θύμιζε τα επιβλητικά κτίρια των Ρωμαίων: κόντευε να καταρρεύσει, περιτριγυρισμένη από Δανούς πολέμαρχους, οι οποίοι είχαν εγκατασταθεί στα εύφορα εδάφη της. Ο ξάδερφός μου ο Έθελρεντ ήταν ο πρώτος άρχοντας της Μερκίας, ο υποτιθέμενος κυβερνήτης της, όμως τον είχε από πολύ κοντά ο Άλφρεντ του Ουέσεξ, ο οποίος είχε φροντίσει ώστε το Λονδίνο να ελέγχεται από τους δικούς του άντρες. Διοικητής εκείνης της φρουράς ήμουν εγώ, ενώ ο επίσκοπος Έρκενγουολντ ήλεγχε όλα τα υπόλοιπα.

Στις μέρες μας, βέβαια, είναι γνωστός ως άγιος Έρκενγουολντ,

όμως εγώ τον θυμάμαι σαν μια ξινοσμένη νυφίτσα. Ήταν αποτελεσματικός, αυτό του το αναγνωρίζω, και η πόλη διοικήθηκε καλά στον καιρό του, όμως το απροκάλυπτο μίσος του απέναντι σε όλους τους παγανιστές τον καθιστούσε εχθρό μου. Εγώ λάτρευα τον Θωρ, οπότε στα μάτια του ήμουν κακός, αλλά ταυτόχρονα αναγκαίος. Ήμουν ο πολεμιστής που προστάτευε την πόλη του, ο παγανιστής που είχε καταφέρει εδώ και πέντε χρόνια να κρατά μακριά τους άπιστους Δανούς, ο άντρας που είχε διατηρήσει την ασφάλεια των περιοχών γύρω από το Λονδίνο, ώστε να μπορεί ο Έρκενγουολντ να επιβάλλει φόρους.

Τώρα στεκόμουν στο ψηλότερο σκαλοπάτι ενός ρωμαϊκού σπιτιού χτισμένου πάνω στην ψηλότερη κρηπίδα του Λονδίνου. Ο επίσκοπος Έρκενγουολντ στεκόταν στα δεξιά μου. Ήταν πολύ κοντύτερος από ό,τι εγώ, αν και το ίδιο ισχύει για τους περισσότερους ανθρώπους· εκείνον, όμως, το ύψος μου τον εκνεύριζε. Ένα πλήθος ιερέων, λερωμένων με μελάνια, ωχρών και νευρικών, είχε συγκεντρωθεί στα σκαλοπάτια από κάτω, την ώρα που ο Φίναν, ο Ιρλανδός συμπολεμιστής μου, στεκόταν στα αριστερά μου. Όλοι μας κοιτάζαμε προς το νότο.

Μπροστά μας απλωνόταν εκείνος ο συνδυασμός αχυροσκεπών και κεραμιδιών που στεγάζουν το Λονδίνο, και ανάμεσά τους προεξείχαν οι κοντόχοντροι πύργοι των εκκλησιών που είχε χτίσει ο Έρκενγουολντ. Ψαλιδιάρηδες διέγραφαν κύκλους από πάνω, εκμεταλλευόμενοι τα θερμά ρεύματα, αν και ακόμα πιο ψηλά μπορούσα να διακρίνω τις πρώτες χήνες που πετούσαν προς το νότο, πάνω από τον ατελείωτο Τάμεση. Ο ποταμός έμοιαζε να κόβεται στη μέση από τα ερείπια μιας ρωμαϊκής γέφυρας, μιας θαυμάσιας κατασκευής, η οποία είχε καταρρεύσει στο κέντρο. Είχα δώσει εντολή να φτιαχτεί μια ξύλινη πλαφόρμα, η οποία κάλυπτε το κενό, όμως ακόμη κι εγώ αισθανόμουν ανησυχία κάθε φορά που έπρεπε να διασχίσω εκείνη την πρόχειρη κατασκευή, η οποία οδηγούσε στο Σούθριγκαναγουορ, το οχυρό από χώμα και ξύλο που προστάτευε τη νότια πλευρά της γέφυρας. Εκεί υπήρχαν μεγάλοι βαλτότοποι και κάμποσα καλύβια, και ένα χωριό είχε σχηματιστεί γύρω από το οχυρό. Πέρα από τους

βαλτότοπους, το έδαφος υψωνόταν, σχηματίζοντας τους λόφους του Ουέσεξ, χαμηλούς και καταπράσινους, και πιο ψηλά από εκείνους τους λόφους, πέρα μακριά, σαν απόκοσμες στήλες στον ασάλευτο ορίζοντα, καθώς το καλοκαίρι έφτανε στο τέλος του, υπήρχαν στήλες καπνού. Μέτρησα δεκαπέντε, όμως τα σύννεφα θάμπωναν τον ορίζοντα, οπότε ίσως να ήταν περισσότερες.

«Κάνουν επιδρομή!» είπε ο επίσκοπος Έρκενγουολντ, και ακούστηκε έκπληκτος όσο κι εξοργισμένος. Το Ουέσεξ δεν είχε ζήσει κάποια μεγάλη επιδρομή των Βίκινγκς εδώ και χρόνια, καθώς το προστάτευαν οι οχυρωμένες πόλεις που είχε χτίσει και επανδρώσει ο Άλφρεντ, όμως οι άντρες του Χάραλντ έκαιγαν, βίαζαν και έκλεβαν σε όλα τα ανατολικά εδάφη του Ουέσεξ. Απέφευγαν τις οχυρές πόλεις, επιτιθέμενοι μόνο στους μικρότερους οικισμούς. «Έχουν αφήσει πολύ πίσω τους το Κεντ!» παρατήρησε ο επίσκοπος.

«Και διεισδύουν βαθύτερα στο Ουέσεξ», συμπλήρωσα.

«Πόσοι είναι;» ρώτησε επιτακτικά ο Έρκενγουολντ.

«Μαθαίνουμε πως στις ακτές έφτασαν διακόσια πλοία», είπα, «οπότε πρέπει να είναι τουλάχιστον πέντε χιλιάδες πολεμιστές. Γύρω στις δυο χιλιάδες ακολουθούν τον Χάραλντ».

«Μονάχα δυο χιλιάδες;» ρώτησε απότομα ο επίσκοπος.

«Εξαρτάται από το πόσα άλογα έχουν», εξήγησα. «Μόνο οι έφιπποι πολεμιστές θα τον συνοδεύουν, οι υπόλοιποι θα φρουρούν τα πλοία του».

«Δεν παύει να είναι μια ορδή παγανιστών», είπε οργισμένα ο επίσκοπος. Άγγιξε το σταυρό που κρεμόταν από το λαιμό του. «Ο βασιλιάς και αφέντης μας», συνέχισε, «αποφάσισε να ηττηθούν στο Άσενγκουμ».

«Στο Άσενγκουμ!»

«Γιατί όχι;» ρώτησε ο επίσκοπος, εκνευρισμένος από τον τόνο μου, και ύστερα ρίγησε, μόλις εγώ γέλασα. «Δε βρίσκω τίποτε το αστείο», είπε ξιτισμένα. Και όμως, ήταν αστείο. Ο Άλφρεντ –ή ίσως ήταν απόφαση του Έθελρεντ– είχε μεταφέρει το στρατό του Ουέσεξ στο Κεντ, τοποθετώντας τον σε ένα μεγάλο, δασωμένο ύψωμα, ανάμεσα στις δυνάμεις του Χέιστεν και του Χάραλντ, κι εκεί έμεναν

άπραγοι. Τώρα, κατά πώς φαινόταν, ο Άλφρεντ, ή ίσως ο γαμπρός του, είχε αποφασίσει να υποχωρήσει στο Άσενγκουμ, μια οχυρή τοποθεσία στο κέντρο του Ουέσεξ, μάλλον με την ελπίδα πως ο Χάραλντ θα έστρεφε την επίθεσή του εκεί και θα σκόνταφτε πάνω στα τείχη της πόλης. Ήταν μια θλιβερή σκέψη. Ο Χάραλντ ήταν λύκος, το Ουέσεξ ένα κοπάδι πρόβατα και ο στρατός του Άλφρεντ ήταν το τσοπανόσκυλο που θα έπρεπε να προστατεύει τα πρόβατα, όμως ο Άλφρεντ έδενε το τσοπανόσκυλο με την ελπίδα να πλησιάσει ο λύκος για να μπορέσει ο φύλακας να τον δαγκώσει. Εν τω μεταξύ, ο λύκος ρήμαζε το κοπάδι. «Επίσης, ο βασιλιάς και αφέντης μας», συνέχισε με στόμφο ο Έρκενγουολντ, «ζήτησε να του στείλεις ένα μέρος των δυνάμεών σου, μόνο όμως εφόσον έχω νωρίτερα πειστεί ότι ο Χέιστεν δε θα επιτεθεί στην πόλη κατά την απουσία σου».

«Δεν πρόκειται να το κάνει», είπα, νιώθοντας ένα κύμα ανακούφισης. Ο Άλφρεντ, επιτέλους, είχε ζητήσει τη βοήθειά μου, πράγμα που σήμαινε πως το τσοπανόσκυλο αποκτούσε κοφτερά δόντια.

«Ο Χέιστεν φοβάται πως θα σκοτώσουμε τους ομήρους;» ρώτησε ο επίσκοπος.

«Ο Χέιστεν δε θα χαράμιζε ούτε κλανιά που ζέχνει λάχανο για τους ομήρους», είπε. «Αυτός που λέει πως είναι γιος του είναι κάποιιο χωριατόπαιδο, μασκαρεμένο με πλούσια ρούχα».

«Και τότε, γιατί δέχτηκες να το πάρεις όμηρο;» ρώτησε αγανακτισμένος ο επίσκοπος, απαιτώντας εξηγήσεις.

«Τι έπρεπε να κάνω; Να επιτεθώ στο κυρίως στρατόπεδο του Χέιστεν, μπας και βρω τα κουντάβια του;»

«Δηλαδή, ο Χέιστεν μας χλευάζει;»

«Φυσικά και μας χλευάζει, όμως δεν πρόκειται να επιτεθεί στο Λονδίνο, εκτός και αν ο Χάραλντ νικήσει τον Άλφρεντ».

«Μακάρι να μπορούσαμε να ήμασταν βέβαιοι γι' αυτό».

«Ο Χέιστεν φυλάγεται», είπα. «Πολεμάει μόνο όταν είναι βέβαιος ότι μπορεί να νικήσει, αλλιώς περιμένει».

Ο Έρκενγουολντ έγνεψε καταφατικά. «Αφού είναι έτσι, οδήγησε τους άντρες νότια, αύριο», διέταξε, και ύστερα απομακρύνθηκε, με τους ιερείς του να τρέχουν στο κατόπι του.

Στρέφω το βλέμμα μου στο παρελθόν, μετά από τόσα χρόνια, και συνειδητοποιώ πως ο επίσκοπος Έρκενγουολντ κι εγώ κυβερνήσαμε καλά το Λονδίνο. Δεν τον συμπαθούσα, και αυτός με μισούσε, ενώ και οι δυο βλαστημούσαμε την ώρα που έπρεπε να περάσουμε ο ένας κοντά στον άλλον, όμως εκείνος ποτέ δεν μπλέχτηκε στα της φρουράς μου, κι εγώ δεν του δημιούργησα θέματα στη διακυβέρνησή του. Κάποιος άλλος θα μπορούσε να ρωτήσει πόσους άντρες σκόπευα να πάρω στο νότο ή πόσοι θα έμεναν για να φυλάξουν την πόλη, όμως ο Έρκενγουολντ με εμπιστευόταν, ήξερε πως θα πάρω τις σωστές αποφάσεις. Αυτό, βέβαια, δεν αλλάζει τη γνώμη μου για εκείνον. Ήταν μια νυφίτσα.

«Πόσοι άντρες θα έρθουν μαζί σου;» με ρώτησε η Γκίζελα εκείνη τη νύχτα.

Βρισκόμασταν στο σπίτι μας, το σπίτι κάποιου Ρωμαίου εμπόρου, χτισμένο στη βόρεια όχθη του Τάμεση. Ο ποταμός συχνά έζεχνε, όμως το είχαμε συνηθίσει και το σπιτικό μας ήταν ευτυχιμένο. Είχαμε σκλάβους, υπηρέτες και φρουρούς, τροφούς και μάγειρες, καθώς και τα τρία μας παιδιά. Ο πρωτότοκός μας, ο Ούτρεντ, πρέπει να ήταν γύρω στα δέκα εκείνη τη χρονιά, η αδερφή του, η Στίορα, και ο Όσπερτ, ο μικρότερος, μόλις δύο χρονών και ασυγκράτητα περιέργος. Ο Ούτρεντ είχε πάρει το όνομά μου, όπως κι εγώ είχα πάρει το όνομα του πατέρα μου, κι εκείνος του δικού του, όμως αυτός ο νέος Ούτρεντ με εκνεύριζε, γιατί ήταν ένα χλομό και νευρικό παιδί που κρεμόταν από τα φουστάνια της μάνας του.

«Τριακόσιοι άντρες», της απάντησα.

«Μόνο;»

«Ο Άλφρεντ έχει αρκετούς», είπα, «κι άλλωστε πρέπει να αφήσω φρουρά στην πόλη».

Η Γκίζελα μόρφασε. Ήταν και πάλι έγκυος, και ο καιρός της γέννας πλησίαζε. Είδε την ανήσυχη έκφρασή μου και χαμογέλασε. «Ξεπετάω τα μωρά λες και φτύνω κουκούτσια», είπε καθησυχαστικά. «Πόσο καιρό θα κάνετε μέχρι να σκοτώσετε τους άντρες του Χάρாலντ;»

«Κανένα μήνα;» μάντεψα.

«Θα έχω γεννήσει στο μεταξύ», είπε εκείνη, οπότε εγώ άγγιξα το σκαλιότο σφυρί του Θωρ που κρεμόταν γύρω από το λαιμό μου. Η Γκίζελα χαμογέλασε καθησυχαστικά και πάλι. «Έχω σταθεί τυχερή στις γέννες», συνέχισε, πράγμα που ήταν αλήθεια. Οι γέννες είχαν αποδειχτεί σχετικά εύκολες, ενώ και τα τρία παιδιά είχαν ζήσει. «Θα γυρίσεις και θα βρεις ένα καινούργιο μωρό να κλαίει», είπε, «και θα εκνευριστείς».

Απάντησα σ' εκείνη τη σωστή πρόβλεψη με ένα σφιγμένο χαμόγελο, και ύστερα παραμέρισα τη δερμάτινη κουρτίνα για να βγω στη βεράντα. Είχε σκοτεινιάσει. Στην απέναντι όχθη του ποταμού υπήρχαν μερικά φώτα, στο σημείο όπου η οχύρωση προστάτευε τη γέφυρα, και οι φλόγες τους χόρευαν στο νερό. Στα δυτικά διακρινόταν μια μαβιά λωρίδα πάνω σε ένα σύννεφο. Ο ποταμός κυλούσε κάτω από τις στενές καμάρες της γέφυρας, όμως κατά τ' άλλα στην πόλη επικρατούσε ησυχία. Καμιά φορά ακούγονταν αλυχτήματα σκυλιών, καθώς και σποραδικά γέλια από τις κουζίνες. Το «Σέολφεργουλφ», δεμένο στην προβλήτα δίπλα στο σπίτι, έτριξε στο αεράκι. Έριξα μια ματιά προς τα κάτω, εκεί όπου, στα όρια της πόλης, είχα χτίσει έναν μικρό δρύινο πύργο, στην όχθη του ποταμού. Σ' εκείνο τον πύργο υπήρχαν φρουροί, μέρα και νύχτα, έχοντας το νου τους μήπως φανούν πλοία με κοφτερές πλώρες που θα έρχονταν να επιτεθούν στις αποβάθρες του Λονδίνου, όμως στην κορυφή του πύργου δε φαινόταν η φωτιά που θα σήμαινε συναγερμό. Όλα ήταν ήσυχια. Μπορεί οι Δανοί να βρίσκονταν στο Ουέσεξ, όμως το Λονδίνο αναπαύονταν.

«Μόλις τελειώσει αυτή η ιστορία», είπε η Γκίζελα από το κατώφλι, «ίσως θα έπρεπε να πάμε βόρεια».

«Ναι», συμφώνησα, και ύστερα γύρισα να αντικρίσω την ομορφιά του μακριού της προσώπου και των σκούρων ματιών της. Ήταν Δανή και, όπως εγώ, είχε κουραστεί με το χριστιανισμό που κυριαρχούσε στο Ουέσεξ. Ο άνθρωπος πρέπει να έχει θεούς, και ίσως να έχει κάποια λογική ή λατρεία ενός και μόνο θεού, όμως γιατί να διαλέξεις ένα θεό που του αρέσει τόσο πολύ να υποφέρει; Ο θεός των χριστιανών δεν ήταν ο δικός μας θεός, και όμως ήμασταν ανα-

γκασμένοι να ζούμε ανάμεσα σε ανθρώπους που τον φοβούνται και επέκριναν εμάς γιατί λατρεύαμε διαφορετικό θεό. Και όμως, είχα ορκιστεί πίστη στον Άλφρεντ κι έτσι παρέμεινα εκεί όπου με είχε τοποθετήσει. «Δεν μπορεί να έχει πολλή ζωή μπροστά του», είπα.

«Και όταν πεθάνει, θα είσαι ελεύθερος;»

«Όρκο δεν έχω δώσει σε κανέναν άλλο», είπα, με κάθε ειλικρίνεια. Η αλήθεια ήταν πως είχα δώσει έναν ακόμη όρκο, κι αυτό τον όρκο θα τον έβρισκα κάποια στιγμή μπροστά μου, όμως το είχα ξεχάσει σε τέτοιο σημείο, ώστε νόμιζα πως δεν έλεγα ψέματα στην Γκίτζελα.

«Και όταν πεθάνει;»

«Θα πάμε βόρεια», είπα. Βόρεια, πίσω στο σπίτι των προγόνων μου, δίπλα στη θάλασσα της Νορθουμβρίας, σε ένα σπίτι που είχε υπαρπάξει ο θεός μου. Βόρεια, στο Μπέμπανμπεργκ, βόρεια στους τόπους όπου οι παγανιστές μπορούσαν να ζήσουν χωρίς τη διαρκή γκρίνια του σταυρωμένου θεού των χριστιανών. Θα γυρίζαμε στον τόπο μας. Αρκετά είχα υπηρετήσει τον Άλφρεντ, και μάλιστα πιστά, ήθελα πια να γυρίσω στο σπίτι μου. «Σ' το υπόσχομαι», είπα στην Γκίτζελα, «όρκο σου δίνω, θα πάμε πίσω, στον τόπο μας».

Οι θεοί γέλασαν.

Περάσαμε τη γέφυρα την αυγή, τριακόσιοι πολεμιστές, μαζί με τα μισά αγόρια που είχαν έρθει να φροντίζουν τα άλογα και να κουβαλάνε τα εφεδρικά όπλα. Οι οπλές χτυπούσαν με δύναμη πάνω στην αυτοσχέδια γέφυρα καθώς προχωρούσαμε προς τις στήλες του καπνού που φανέρωναν ότι το Ουέσεξ ρημαζόταν. Διασχίσαμε τον φαρδύ βαλτότοπο όπου, όταν ανεβαίνει η παλίρροια, τα νερά του ποταμού φτάνουν μέχρι τα ψηλά χορτάρια, και ανεβήκαμε τους λοφίσκους παραπίσω. Άφησα το μεγαλύτερο μέρος της φρουράς για να φυλάει το Λονδίνο, παίρνοντας μαζί μονάχα τους στρατιώτες του σπιτικού μου, τους πολεμιστές που ήταν ορκισμένοι στην υπηρεσία μου, εκείνους στους οποίους μπορούσα να εμπιστευτώ τη ζωή μου. Στο Λονδίνο άφησα μόνο έξι από αυτούς τους άντρες, για να φυ-

λάνε το σπίτι μου, υπό τις διαταγές του Σέρντικ, ο οποίος για πολλά χρόνια ήταν συμπολεμιστής μου και σχεδόν έκλαιγε, καθώς με παρακαλούσε να τον πάρω μαζί. «Πρέπει να φυλάξεις την Γκίτζελα και την οικογένειά μου», του είχα πει, κι έτσι ο Σέρντικ έμεινε στην πόλη, ενώ εμείς τραβούσαμε προς τα δυτικά, ακολουθώντας τα μονοπάτια που άνοιγαν τα πρόβατα και τα γελάδια, όπως τα πήγαιναν για να τα σφάξουν στο Λονδίνο. Ελάχιστα σημάδια πανικού είδαμε στο δρόμο. Οι άνθρωποι είχαν τα βλέμματα στραμμένα στους μακρινούς καπνούς, ενώ οι τοπικοί άρχοντες είχαν βάλει σκοπούς στις στέγες των σπιτιών και ψηλά ανάμεσα στα δέντρα. Αρκετές φορές μας πέρασαν για Δανούς, οπότε οι άνθρωποι άρχιζαν να τρέχουν προς τα δέντρα, όμως, μόλις αποκαλυπτόταν η ταυτότητά μας, γύριζαν πίσω. Οι εντολές ήταν να οδηγήσουν τα ζωντανά τους στο πλησιέστερο οχυρό, έτσι και εμφανιζόταν κάποιος κίνδυνος, όμως οι άνθρωποι πάντοτε διατάζουν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους. Διέταξα ολόκληρα χωριά να πάρουν τα γελάδια, τα πρόβατα και τις κατσίκες τους στο Σούθριγκαναγουεορκ, όμως αμφιβάλω αν το έκαναν. Θα προτιμούσαν να μείνουν στον τόπο τους, μέχρι να νιώσουν την ανάσα των Δανών στο σβέροκο τους.

Και όμως, οι Δανοί έμεναν μακριά στο νότο, οπότε ίσως εκείνοι οι χωρικοί να είχαν εκτιμήσει σωστά την κατάσταση. Εμείς, πάλι, τραβήξαμε προς το νότο, ανηφορίζοντας όλο και περισσότερο, περιμένοντας να δούμε τους επιδρομείς από στιγμή σε στιγμή. Είχα στείλει ιχνηλάτες να προπορευτούν, και το πρωινό είχε φτάσει στα μισά του όταν ένας από αυτούς ανέμισε ένα κόκκινο πανί, για να ειδοποιήσει πως είχε δει κάτι που τον ανησύχησε. Κάλπασα αμέσως στην κορυφή του λόφου, όμως δεν είδα τίποτε στην κοιλάδα μπροστά μας.

«Κάτι άνθρωποι έτρεχαν», μου είπε ο ιχνηλάτης. «Με είδαν και κρύφτηκαν στα δέντρα».

«Μήπως έτρεχαν γιατί φοβήθηκαν εσένα;»

Κούνησε το κεφάλι του. «Ήταν ήδη πανικόβλητοι, άρχοντά μου, όταν τους πρωτοείδα».

Βρισκόμασταν μπροστά σε μια φαρδιά κοιλάδα, πράσινη και

πλούσια, κάτω από τον ήλιο του καλοκαιριού. Στην απέναντι πλευρά της υψώνονταν δασωμένοι λόφοι και η πλησιέστερη στήλη καπνού βρισκόταν πίσω από εκείνο τον ορίζοντα. Στην κοιλάδα έμοιαζε να επικρατεί ηρεμία. Διέκρινα μικρά χωράφια, τις αχυροσκεπές κάποιου χωριού, ένα μονοπάτι που πήγαινε δυτικά, καθώς και ένα ποτάμι που λαμπύριζε καθώς κυλούσε ανάμεσα από τα λιβάδια. Εχθρό δεν είδα, όμως σε εκείνες τις πυκνές φυλλωσιές θα μπορούσε να κρύβεται ολόκληρη η ορδή του Χάραλντ. «Τι ακριβώς είδες;» ρώτησα.

«Γυναίκες, άρχοντά μου. Γυναίκες και παιδιά. Και μερικές κατσίκες. Έτρεχαν κατά και». Έδειξε προς τη δύση.

Επομένως, εγκατέλειπαν το χωριό. Ο ιχνηλάτης τούς είχε διακρίνει ανάμεσα στα δέντρα, όμως τώρα είχαν γίνει άφαντοι, όπως κι αυτό που τους είχε τρέψει σε φυγή. Σε αυτή τη μεγάλη, φαρδιά κοιλάδα, δε φαινόταν πουθενά καπνός, όμως αυτό δε σήμαινε πως οι άντρες του Χάραλντ δε βρίσκονταν εκεί. Έπιασα τα χαλινάρια του ιχνηλάτη και τον οδήγησα κάτω από τον ορίζοντα, οπότε θυμήθηκα τη μέρα, πριν από πολλά χρόνια, που πήγα πρώτη φορά στον πόλεμο. Ήμουν μαζί με τον πατέρα μου, ο οποίος ήταν επικεφαλής της ομάδας που είχαν συγκροτήσει άντρες επιστρατευμένοι από τα χωράφια τους, σπλισμένοι κυρίως με δίκρανα, δρεπάνια ή τσεκούρια. Προχωρούσαμε πεζοί και, επομένως, ήμασταν ένας αργός, δυσκίνητος στρατός. Οι Δανοί, οι εχθροί μας, ήταν έφιπποι. Τα πλοία τους βγήκαν στην ακτή και το πρώτο πράγμα που έκαναν ήταν να βρουν άλογα, και ύστερα χόρευαν γύρω μας. Είχαμε διδαχτεί από εκείνη την εμπειρία. Είχαμε διδαχτεί πως να πολεμάμε σαν τους Δανούς, μόνο που τώρα ο Άλφρεντ εναπόθετε τις ελπίδες του στις οχυρές πόλεις του προκειμένου να σταματήσει την εισβολή του Χάραλντ, και αυτό σήμαινε πως ο Χάραλντ είχε το ελεύθερο να κινείται στην ύπαιθρο του Ουέσεξ. Οι άντρες του, το ήξερα, θα ήταν έφιπποι, μόνο που είχε μαζί του πάρα πολλούς πολεμιστές, επομένως ήταν βέβαιο πως οι ομάδες των επιδρομέων του θα συνέχιζαν να ψάχνουν στην περιοχή για ακόμα περισσότερα άλογα. Πρώτη μας δουλειά ήταν να σκοτώσουμε αυτούς τους επιδρομείς και να πάρουμε πίσω όσα άλογα είχαν συγκεντρώσει, και είχα την υποψία πως μια τέτοια ομάδα βρισκόταν αυτή τη στιγμή στην ανατολι-

κή πλευρά της κοιλάδας. Βρήκα ανάμεσα στους δικούς μου έναν που γνώριζε αυτή την περιοχή.

«Ο Έντγουλφ έχει ένα μεγάλο κτήμα εδώ, άρχοντά μου», είπε.

«Ο Έντγουλφ;»

«Προύχοντας είναι, άρχοντά μου». Χαμογέλασε πλατιά και με την παλάμη του σχημάτισε ένα εξόγκωμα μπροστά στο στομάχι του. «Είναι ένας πελώριος, χοντρός άντρας».

«Πλούσιος;»

«Πολύ, άρχοντά μου».

Όλα αυτά οδηγούσαν στο συμπέρασμα πως οι Δανοί είχαν βρει μια πλούσια φωλιά να λεηλατήσουν, κι εμείς έναν εύκολο στόχο να σφάξουμε. Η μόνη δυσκολία ήταν να περάσουν τριακόσιοι άντρες από την κορυφογραμμή χωρίς να φανούν από την ανατολική πλευρά της κοιλάδας, όμως ανακαλύψαμε ένα πέρασμα το οποίο καλυπτόταν από δέντρα, και μέχρι το μεσημέρι είχα κρύψει τους άντρες μου στο δάσος, στα δυτικά του κτήματος του Έντγουλφ. Εκεί δόλωσα την παγίδα μου.

Έστειλα τον Όσφερθ μαζί με είκοσι άντρες να ακολουθήσουν ένα μονοπάτι που οδηγούσε νότια, προς τους καπνούς. Μαζί τους είχαν μισή ντουζίνα άλογα χωρίς καβαλάρηδες και προχωρούσαν αργά, σαν να ήταν κουρασμένοι και χαμένοι. Τους διέταξα να μη στρέψουν στιγμή το βλέμμα τους προς το κτήμα του Έντγουλφ όπου, εν τω μεταξύ, ήξερα πως οι Δανοί είχαν πιάσει δουλειά. Ο Φίναν, που μπορούσε να κινείται ανάμεσα στα δέντρα σαν φάντασμα, είχε πλησιάσει κοντά στο κτήμα και είχε επιστρέψει για να ενημερώσει πως υπήρχε ένα χωριό εκεί, με κάμποσα σπίτια, εκκλησία και δυο θαυμάσιους σάβλους. «Χτενίζουν τ' άχυρα», μου είπε ο Φίναν, πράγμα που σήμαινε ότι έψαχναν τις στέγες όλων των κτιρίων, γιατί κάποιοι άνθρωποι εκεί έκρυβαν ό,τι πολύτιμο είχαν, πριν τραπούν σε φυγή. «Έχουν βάλει κάτω και κάτι γυναίκες, παίρνουν σειρά».

«Άλογα;»

«Μπα, μονάχα γυναίκες», είπε ο Φίναν, οπότε κατάλαβε πώς τον κοιτούσα και έπαψε να χαμογελάει πλατιά. «Έχουν ολόκληρο κοπάδι αλόγων μαντρωμένο, άρχοντά μου».

Έτσι, ο Όσφερθ πήρε το δρόμο και οι Δανοί τοίμησαν το δόλωμα σαν πέστροφα που πάει να βουτήξει μύγα. Τον είδαν, αυτός καμώθηκε πως δεν τους είδε, και ξαφνικά καμιά σαρανταριά Δανοί, μπορεί και περισσότεροι, αμολήθηκαν με τα άλογά τους να πιάσουν τον Όσφερθ, ο οποίος τάχα μου κατάλαβε τελευταία στιγμή τον κίνδυνο, στράφηκε προς τα δυτικά και πέρασε καλπάζοντας μπροστά από τους κρυμμένους άντρες μου.

Από εκεί και μετά, ήταν σαν να κλέβεις ασήμι από εκκλησία. Εκατό άντρες μου όρμησαν μέσα από τα δέντρα κι έπεσαν πάνω στους Δανούς από το πλάι, στερώντας τους κάθε πιθανότητα να γλιτώσουν. Δύο από τους εχθρούς έστριψαν τα άλογά τους τόσο απότομα, που τα ζώα γκρεμίστηκαν στο έδαφος, μέσα σε ένα χάος φωνών, οπλών και χώματος. Κάποιοι άλλοι προσπάθησαν να γυρίσουν πίσω, οπότε τα δόρατα τους βρήκαν στις πλάτες. Οι έμπειροι Δανοί γύρισαν αμέσως προς το μέρος μας, ελπίζοντας να περάσουν ανάμεσα από τους δικούς μας που ορμούσαν καταπάνω τους, όμως ήμασταν πάρα πολλοί και οι άντρες μου σχημάτισαν κύκλο γύρω από τους καβαλάρηδες του εχθρού, παγιδεύοντας μια ντουζίνα. Εγώ δε βρισκόμουν εκεί. Οδηγούσα τους υπόλοιπους άντρες μου στο κτήμα του Έντγουλφ, εκεί όπου οι υπόλοιποι Δανοί έτρεχαν να ανεβούν στα άλογά τους. Ένας άντρας, γυμνός από τη μέση και κάτω, έκανε να σηκωθεί από μια γυναίκα που ούρλιαζε και έστριψε απότομα το κορμί του όπως με είδε να έρχομαι. Ο Σμόκα, το άλογό μου, επιβράδυνε, ο άντρας έκανε να τον αποφύγει, όμως ο Σμόκα δε χρειαζόταν καθοδήγηση από εμένα και η Ανάσα του Δράκου, το ξίφος μου, βρήκε τον άντρα στο κρανίο. Η λεπίδα καρφώθηκε εκεί, οπότε ο Δανός που ψυχορραγούσε σερνόταν πίσω μου όπως κάλπαζα. Το αίμα του πεταγόταν κι έβαφε το μπράτσο μου, και τελικά το σώμα του ξεκόλλησε κι έπεσε κάτω.

Συνέχισα να καλπάζω γοργά, οδηγώντας τους περισσότερους άντρες μου ανατολικά του οικισμού, κόβοντας έτσι το δρόμο της διαφυγής όσων Δανών είχαν γλιτώσει. Ο Φίναν είχε στείλει ήδη ιχνηλάτες στην κορυφογραμμή του νότιου λόφου. Γιατί, αναρωτήθηκα, δεν είχαν αφήσει οι Δανοί σκοπούς στην κορυφή του λόφου

από όπου είχαμε εντοπίσει αρχικά τους ανθρώπους που εγκατέλειπαν τα σπίτια τους;

Οι αψιμαχίες έδιναν κι έπαιρναν εκείνη την εποχή. Οι Δανοί της Ανατολικής Αγγλίας επιχειρούσαν επιδρομές με στόχο τους αγρούς γύρω από το Λονδίνο, κι εμείς ανταποδίδαμε, οδηγώντας άντρες βαθιά μέσα στα εδάφη των Δανών για να κάψουμε, να σκοτώσουμε και να λεηλατήσουμε. Επισήμως υπήρχε συνθήκη ειρήνης μεταξύ του Ουέσεξ του Άλφρεντ και της Ανατολικής Αγγλίας, όμως ένας πεινασμένος Δανός δεν απέδιδε σημασία σε μερικές λέξεις γραμμένες σε περγαμινή. Ένας άντρας που ήθελε σκλάβους, ζωντανά ή απλώς μια περιπέτεια ήταν ικανός να διασχίσει τη Μερκία και να πάρει ό,τι ήθελε, οπότε σε αντίποινα καλπάζαμε στην ανατολή και κάναμε τα ίδια. Μου άρεσαν αυτού του είδους οι επιδρομές. Μου έδιναν την ευκαιρία να εκπαιδεύω τους νεότερους άντρες μου, να τους αφήνω να αντικρίσουν τον εχθρό και να διασταυρώσουν τα ξίφη τους. Μπορείς να έχεις έναν άντρα σε γυμνάσια ολόκληρο χρόνο, να εξασκείται στην ξιφομαχία και τη χρήση του δόρατος μια ζωή, όμως θα μάθει περισσότερα πράγματα μέσα σε μόλις πέντε λεπτά μάχης.

Τόσες πολλές ήταν οι αψιμαχίες ώστε έχω ξεχάσει τις περισσότερες, θυμάμαι όμως εκείνη την αψιμαχία στο κτήμα του Έντγουλφ. Στην πραγματικότητα, δεν ήταν κάτι σπουδαίο. Οι Δανοί είχαν φανεί απρόσεκτοι κι εμείς δεν είχαμε καμία απώλεια, και όμως τη θυμάμαι γιατί, όταν έληξε, και τα ξίφη σώπασαν, ένας από τους άντρες μου με φώναξε στην εκκλησία.

Ήταν μια μικρή εκκλησία, μετά βίας χωρούσε τις πενήντα με εξήντα ψυχές που ζούσαν ή είχαν ζήσει γύρω από το κτήμα. Το κτίριο ήταν φτιαγμένο από οξιά και είχε μια οροφή από άχυρο, πάνω στην οποία έστεκε περήφανος ένας ξύλινος σταυρός. Μια άτεχνη καμπάνα κρεμόταν από το δυτικό αέτωμα, πάνω από τη μοναδική πόρτα, ενώ καθένας από τους παλιούς τοίχους είχε δύο μεγάλα παράθυρα με ξύλινα κάγκελα, μέσα από τα οποία περνούσε το φως κι έπεφτε πάνω σε έναν παχύ άντρα, τον οποίο είχαν γδύσει και δέσει πάνω σε ένα τραπέζι, μάλλον την αγία τράπεζα της εκκλησίας. Βογκού-

σε. «Λύστε τον», γρύλισα, οπότε ο Ρίπερε, ο οποίος είχε ηγηθεί των αντρών που αιχμαλώτισαν τους Δανούς μέσα στην εκκλησία, έκανε ένα βήμα μπροστά, σαν να τον είχα συνεφέρει από την παραζάλη του.

Ο Ρίπερε είχε δει πολλά φρικτά πράγματα στα λίγα χρόνια της ζωής του, όμως, όπως και οι άντρες των οποίων είχε ηγηθεί, έμοιαζε να έχει μουδιάσει μπροστά στη βαρβαρότητα με την οποία είχε αντιμετωπιστεί ο παχύς άντρας. Από τις κόγχες των ματιών του έτρεχε αίμα ανάμεικτο με κάποιο κολλώδες υγρό, τα μάγουλά του ήταν γδαρμένα, τα απόκρυφά του ακρωτηριασμένα, ενώ τα δάχτυλά του αρχικά είχαν σπάσει και στη συνέχεια κοπεί με καλέμι από τις παλάμες του. Δύο Δανοί στέκονταν πίσω από το τραπέζι, φρουρούμενοι από τους άντρες μου, με τα κατακόκκινα χέρια τους να μαρτυρούνε πως ήταν οι βασανιστές. Όμως ήταν το άτομο που ηγούνταν των Δανών εκείνο που είχε την κύρια ευθύνη γι' αυτή τη βαναυσότητα, και αυτός είναι ο λόγος που θυμάμαι τη συγκεκριμένη αφιμαχία.

Γιατί, έτσι γνώρισα τη Σκάντε, και αν υπήρξε γυναίκα που να γεύτηκε τα μήλα της Άσγκαρντ, εκείνα που χάριζαν στους θεούς την αιώνια ομορφιά τους, τότε αυτή ήταν η Σκάντε. Ήταν ψηλή, σχεδόν όσο κι εγώ, με μυώδες, λεπτό σώμα, το οποίο κρυβόταν κάτω από την αλυσιδωτή πανοπλία που φορούσε. Πρέπει να ήταν είκοσι χρονών, το πρόσωπό της στενό, ψηλομύτα, υπεροπτικό ύψος, με μάτια τόσο γαλανά που όμοιά τους δεν είχα δει στη ζωή μου. Τα μαλλιά της, κατάμαυρα σαν τα φτερά των κορακιών του Όντιν, ήταν μακριά κι έφταναν μέχρι τη λεπτή της μέση, και από τη ζώνη που φορούσε εκεί κρεμόταν ένα άδειο θηκάρι. Κάρφωσα το βλέμμα μου επάνω της.

Εκείνη έκανε το ίδιο. Και τι αντίκρισε;

Αντίκρισε τον πολέμαρχο του Άλφρεντ. Αντίκρισε τον Ούτρεντ του Μπέμπανμπεργκ, τον παγανιστή στην υπηρεσία ενός χριστιανού βασιλιά. Ήμουν ψηλός και, εκείνα τα χρόνια, είχα φαρδείς ώμους. Ήμουν πολεμιστής που ήξερε να χειρίζεται ξίφος και δόρυ και οι μάχες με είχαν κάνει τόσο πλούσιο που η πανοπλία μου γυάλιζε και το κράνος μου ήταν στολισμένο με ασήμι, ενώ στα χέρια μου, πάνω από τις αλυσίδες που τα κάλυπταν, άστραφταν κρίκοι από μέταλλο. Η ζώνη του ξίφους μου ήταν κεντημένη με ασημένια κεφάλια λύκων,

το θηκάρι της Ανάσας του Δράκου ήταν περασμένο με λωρίδες ασημιού, ενώ οι πόρπες της ζώνης και του μανδύα μου ήταν καμωμένες από βαρύ χρυσάφι. Μονάχα το μικρό σκαλιστό σφυρί του Θωρ που κρεμόταν γύρω από το λαιμό μου ήταν φτηνό, όμως αυτό το φυλαχτό με συντρόφευε από τότε που ήμουν παιδί. Το έχω ακόμη. Η δόξα της νιότης μου έχει χαθεί, την κατάφαγε ο χρόνος, όμως αυτή ήταν η εικόνα που αντίκρισε η Σκάντε. Μπροστά της είχε έναν πολέμαρχο.

Και έτσι, με έφτυσε. Το σάλιο έπεσε πάνω στο μάγουλό μου κι εγώ το άφησα εκεί. «Ποια είναι η σκύλα;» ρώτησα.

«Η Σκάντε», μου έδωσε το όνομά της ο Ρίπερε, και ύστερα, γνέφοντας προς τους δυο βασιανιστές, «λένε πως είναι η αρχηγός τους».

Ο χοντρός άντρας βόγκηξε. Είχε απελευθερωθεί από τα δεσμά του και είχε κουλουριάσει το σώμα του. «Βρείτε κάποιον να τον κοιτάξει», είπα εκνευρισμένα, οπότε η Σκάντε με έφτυσε ξανά, πετυχαίνοντας αυτή τη φορά το στόμα μου. «Ποιος είναι;» ρώτησα επιτακτικά, αγνοώντας την.

«Νομίζουμε πως είναι ο Έντγουλφ», είπε ο Ρίπερε.

«Πάρτε τον από δω», διέταξα, και ύστερα γύρισα να κοιτάξω την καλλονή που με έφτυσε. «Και τούτη», ρώτησα, «είναι η Σκάντε;»

Ήταν Δανή, γεννημένη σε ένα κτήμα στα βόρεια μέρη του αφιλόξενου τόπου τους, θυγατέρα ενός άντρα που δεν είχε πλούτη κι έτσι άφησε τη χήρα του φτωχή. Κόρη της χήρας όμως ήταν η Σκάντε, και η ομορφιά της ήταν καταπληκτική, οπότε είχε παντρευτεί έναν άντρα πρόθυμο να πληρώσει για να έχει εκείνο το ψηλό, λυγερό κορμί στο κρεβάτι του. Άντρας της ήταν ένας Φριζιος φύλαρχος, ένας πειρατής, όμως αργότερα η Σκάντε γνώρισε τον Χάραλντ τον Αιματομάλλη, και αυτός της πρόσφερε μια πιο συναρπαστική προοπτική από το να περάσει τη ζωή της πίσω από ένα ξύλινο, σαπισμένο τείχος, σε κάποια αμμουδερή νησίδα, πολιορκημένη από την παλίρροια, οπότε το είχε σκάσει μαζί του. Όλα αυτά θα τα μάθαινα στην πορεία, όμως για την ώρα ήξερα απλώς πως ήταν γυναίκα του Χάραλντ και πως ο Χέιστεν είχε πει την αλήθεια: αρκούσε μια ματιά για να την ποθήσεις. «Θα με απελευθερώσεις», είπε εκείνη, με απίστευτη σιγουριά.

«Θα κάνω ό,τι θελήσω», της είπα, «και διαταγές δεν παίρνω από μια ανόητη». Το σχόλιο την εξόργισε και την είδα έτοιμη να φτύσει ξανά, οπότε σήκωσα το χέρι σαν να ετοιμαζόμουν να της ριξώ μια ανάστροφη, οπότε εκείνη μαζεύτηκε. «Ούτε ένας σκοπός», της είπα. «Τι σόι αρχηγός δεν αφήνει σκοπούς να έχουν το νου τους; Μονάχα μια ανόητη». Την εξόργισε αυτό. Την εξόργισε, γιατί ήταν αλήθεια.

«Ο ερλ Χάραλντ θα σου δώσει χρήματα για να με απελευθερώσεις», είπε.

«Αυτό που ζητάω για να σε απελευθερώσω», είπα, «είναι το σκυλάκι του Χάραλντ».

«Ο Ούτρεντ είσαι;» ρώτησε.

«Είμαι ο άρχοντας Ούτρεντ του Μπέμπανμπεργκ».

Ένα αμυδρό χαμόγελο πρόβαλε στο πρόσωπό της. «Τότε, το Μπέμπανμπεργκ θα χρειαστεί καινούργιο άρχοντα, αν δε με απελευθερώσεις. Θα σε καταραστώ. Θα βασανιστείς, Ούτρεντ του Μπέμπανμπεργκ, χειρότερα κι από εκείνον». Έγνεψε προς τη μεριά του Έντγουλφ, τον οποίο έβγαζαν από την εκκλησία τέσσερις δικοί μου.

«Και αυτός ανόητος είναι», είπα, «αφού δεν έβαλε σκοπούς». Οι επιδρομείς της Σκάντε είχαν επιτεθεί στο χωριό στο φως της μέρας και κανείς δεν τους είχε δει να έρχονται. Κάποιοι χωρικοί, εκείνοι που είχαμε δει από την κορυφογραμμή, γλίτωσαν, όμως οι περισσότεροι αιχμαλωτίστηκαν, και από αυτούς μονάχα οι νέες γυναίκες και τα παιδιά που θα μπορούσαν να πουληθούν για σκλάβοι εξακολουθούσαν να ζουν.

Αφήσαμε ένα Δανό να ζήσει· ένα Δανό και τη Σκάντε. Τους υπόλοιπους τους σκοτώσαμε. Πήραμε τα άλογά τους, τις πανοπλίες και τα όπλα τους. Διέταξα τους εναπομείναντες χωρικούς να οδηγήσουν τα ζώα βόρεια, στο Σούθριγκαναγουεορκ, καθώς δεν έπρεπε να πέσει και άλλη τροφή στα χέρια των αντρών του Χάραλντ, αν και με τις σοδειές να έχουν μαζευτεί ήδη στις αποθήκες και τα δέντρα κατάφορτα από καρπούς, κάτι τέτοιο θα ήταν δύσκολο. Δεν είχαμε ξεπαστρέψει ακόμη τους τελευταίους Δανούς, όταν οι άντρες του Φίναν ειδοποίησαν πως πλησίαζαν καβαλάρηδες στην κορυφή του λόφου, στα νότια.

Πήγα να τους συναντήσω, παίρνοντας μαζί εβδομήντα άντρες, τον ένα Δανό που θα άφηνα να ζήσει και τη Σκάντε, καθώς και το μακρύ σκοινί που κρεμόταν νωρίτερα από τη μικρή καμπάνα της εκκλησίας. Μαζί με τον Φίναν, καλπάσαμε στην κορυφή του λόφου, η οποία καλυπτόταν από γρασίδι, και από όπου μπορούσαμε να δούμε μακριά προς το νότο. Στο βάθος, νέες στηλές καπνού κάλυπταν τον μακρινό ορίζοντα, όμως πιο κοντά, πολύ πιο κοντά, υπήρχε μια ομάδα καβαλάρηδων που κινούνταν στις όχθες ενός ρέματος, σκιασμένου από ιτιές. Υπολόγισα πως πρέπει να ήταν περίπου όσοι και οι δικοί μου άντρες, οι οποίοι εν τω μεταξύ είχαν πάρει θέσεις γύρω από το λάβαρό μου, ένα κεφάλι λύκου. «Κατέβα από το άλογο», διέταξα τη Σκάντε.

«Οι άντρες αυτοί εμένα ψάχνουν», είπε εκείνη περήφανα, γνέφοντας προς τη μεριά των καβαλάρηδων που είχαν σταματήσει, αντικρίζοντας τις παραταγμένες δυνάμεις μου.

«Τότε σε βρήκαν», είπα, «οπότε κατέβα από το άλογο».

Εκείνη έμεινε να με καρφώνει κατάματα, περήφανη. Ήταν γυναίκα που απεχθανόταν να τη διατάζουν.

«Μπορείς να κατεβείς μόνη σου», είπα υπομονετικά, «ή μπορώ να σε κατεβάσω εγώ από τη σέλα. Δική σου η επιλογή».

Η Σκάντε ξεκαβαλίκεψε κι έγενεψα στον Φίναν να κάνει το ίδιο. Γύμνωσε το ξίφος του και στάθηκε κοντά στο κορίτσι. «Γδύσου τώρα», της είπα.

Μια έκφραση απόφιας οργής σκοτείνιασε το πρόσωπό της. Δεν έκανε τίποτε, όμως διαισθάνθηκα μέσα της ένα θυμό, σαν οχιά έτοιμη να χτυπήσει. Ήθελε να με σκοτώσει, ήθελε να ουρλιάξει, ήθελε να φωνάξει τους θεούς να κατεβούν από τους καπνισμένους ουρανούς, όμως δεν μπορούσε να κάνει τίποτε. «Γδύσου», είπα, «αλλιώς βάζω τους άντρες μου να σε ξεγυμνώσουν».

Κοίταξε τριγύρω, σαν να έψαχνε τρόπο να ξεφύγει, όμως τέτοιος τρόπος δεν υπήρχε. Τα μάτια της γυάλιζαν από την υποψία δακρύων, αλλά δεν είχε άλλη επιλογή από το να υπακούσει. Ο Φίναν με κοίταξε απορημένος, καθώς δεν είχα φήμη βάνουσου απέναντι στις γυναίκες, όμως εγώ δεν του εξήγησα τι είχα κατά νου. Θυμό-

μουν αυτά που μου είχε πει ο Χείστεν, δηλαδή ότι ο Χάραλντ ήταν παρορμητικός, κι εγώ ήθελα να προκαλέσω τον Χάραλντ τον Αιματομάλλη. Θα πρόσβαλλα τη γυναίκα του κι έτσι ήλπιζα να προκαλέσω την οργισμένη αντίδρασή του, αντί να του επιτρέψω να σκεφτεί ψύχραιμα.

Το πρόσωπο της Σκάντε έμοιαζε με ανέκφραστη μάσκα καθώς έβγαζε την αλυσιδωτή πανοπλία της, ένα δερμάτινο γιλέκο και ένα λινό παντελόνι που φορούσε. Ένας δυο από τους δικούς μου ξέσπασαν σε ζητωκραυγές μόλις βγήκε το γιλέκο, αποκαλύπτοντας ψηλά, στητά στήθη, όμως σώπασαν μεμιάς μόλις τους γρύλισα. Πέταξα το σκοινί στον Φίναν. «Δέσ' το γύρω από το λαιμό της», είπα.

Ήταν πανέμορφη. Ακόμη και τώρα μπορώ να κλείσω τα μάτια μου και να δω εκείνο το ψηλόλιγνο κορμί να στέκει στο φωτεινό χορτάρι. Οι Δανοί στην κοιλάδα είχαν στρέψει τα βλέμματά τους προς τα εκεί, οι δικοί μου χάζευαν και η Σκάντε έστεκε σαν ένα πλάσμα από την Άσγκαρντ που είχε ταξιδέψει στη μέση γη. Δεν είχα καμία αμφιβολία πως ο Χάραλντ θα πλήρωνε για εκείνη. Ο κάθε άντρας θα σκλαβωνόταν προκειμένου να κάνει δική του τη Σκάντε.

Ο Φίναν μου πέρασε την άκρη του σκοινοῦ, οπότε κλότσησα τον επιβήτορά μου για να προχωρήσει και την κατέβασα στο ένα τρίτο της πλαγιάς. «Είναι ο Χάραλντ εκεί;» τη ρώτησα, γνέφοντας προς τους Δανούς που βρίσκονταν σε απόσταση διακοσίων βημάτων.

«Όχι», είπε αυτή. Η φωνή της ήταν πικρή και σφιγμένη. Ένιωθε ντροπή και συνάμα οργή. «Θα σε σκοτώσει γι' αυτό που έκανες», είπε.

Εγώ χαμογέλασα. «Ο Χάραλντ», είπα, «είναι ένας σιχαμένος, σκατιάρης αρουραῖος». Έστριψα πάνω στη σέλα κι έκανα νόημα στον Όσφερθ, ο οποίος κατέβασε στην πλαγιά τον μοναδικό Δανό αιχμάλωτο. Ήταν ένας νέος άντρας κι όπως με κοίταξε, είδα το φόβο στα ανοιχτά, γαλάζια μάτια του. «Αυτή είναι η γυναίκα του αρχηγού σου», του είπα. «Κοίτα τη».

Αυτός ούτε που τόλμησε να σηκώσει το βλέμμα του. Της έριξε μια γρήγορη ματιά και ύστερα στράφηκε ξανά σε μένα.

«Τράβα», του είπα, «και πες στον Χάραλντ τον Αιματομάλλη πως ο Ούτρεντ του Μπέμπανμπεργκ κρατάει την πόρνη του. Πες στον

Χάραλντ πως την έχω γυμνή και πως θα το γλεντήσω μαζί της. Τράβα να του το πεις. Φύγε!»

Ο άντρας κατέβηκε τρέχοντας την πλαγιά. Οι Δανοί στην κοιλάδα δεν επρόκειτο να μας επιτεθούν. Αριθμητικά ήμασταν ισοδύναμοι, κι εμείς είχαμε το πλεονέκτημα να κρατάμε το ύψωμα, ενώ οι Δανοί πάντοτε διστάζουν να υποστούν πολλές απώλειες. Συνεπώς, έμειναν να μας κοιτάζουν και, παρ' ότι ένας δυο πλησίασαν αρκετά ώστε να δουν καθαρά τη Σκάντε, κανείς δεν επιχειρήσε να την απελευθερώσει.

Είχα φέρει ως εκεί το γιλέκο, το παντελόνι και τις μπότες της Σκάντε. Πέταξα τα ρούχα στα πόδια της, ύστερα έσκυφα και έλυσα το σχοινί από το λαιμό της. «Ντύσου», είπα.

Την είδα να σκέφτεται να δραπετεύσει. Λογάριαζε να κατεβεί με δρασκελιές την πλαγιά, ελπίζοντας να φτάσει στους καβαλάρηδες που παρακολουθούσαν τη σκηνή πριν την προφτάσω, όμως εγώ άγγιξα τα πλευρά του Σμόκα κι αυτός πέρασε μπροστά της. «Θα πέθαινες με ένα σπαθί καρφωμένο στο κρανίο σου», της είπα, «πολύ πριν φτάσεις στις γραμμές τους».

«Και εσύ θα πεθάνεις», είπε εκείνη, όπως έσκυβε να μαζέψει τα ρούχα της, «χωρίς να κρατάς σπαθί στο χέρι».

Άγγιξα το φυλαχτό που κρεμόταν στο λαιμό μου. «Ο Άλφρεντ», είπα, «κρεμάει τους αιχμάλωτους παγανιστές. Καλά θα κάνεις να εύχεσαι να μπορέσω να σε κρατήσω ζωντανή, όταν τον συναντήσουμε».

«Θα σε καταραστώ», είπε εκείνη, «κι όσους αγαπάς».

«Επίσης, καλά θα κάνεις να εύχεσαι», συνέχισα, «να μην εξαντληθεί η υπομονή μου, αλλιώς θα σε δώσω στους άντρες μου, πριν προλάβει να σε κρεμάσει ο Άλφρεντ».

«Ανάθεμα και ψόφος», είπε, και η φωνή της είχε έναν σχεδόν θριαμβευτικό τόνο.

«Χτύπα τη, έτσι και μιλήσει ξανά», είπα στον Όσφερθ.

Έπειτα, συνεχίσαμε δυτικά, για να συναντήσουμε τον Άλφρεντ.

Άλφρεντ του Ουέσεξ, ένας άντρας που έχει πετύχει πολλές νίκες, είναι καταπονημένος και ο γιος του, που θα τον διαδεχτεί στο θρόνο, δε δείχνει να έχει μεγάλες ικανότητες. Οι Βίκινγκς δεν αφήνουν την ευκαιρία να πάει χαμένη και προσπαθούν να καταλάβουν το Ουέσεξ. Ο άρχοντας Ούτρεντ τους οδηγεί σε μια θανάσιμη παγίδα και τους κατατροπώνει στη μάχη του Φάρναμ.

Όμως, δεν μπορεί να απολαύσει τη νίκη του. Η προσωπική τραγωδία που έχει βιώσει αλλά και η επίθεση που δέχεται από τη φρουρά του Άλφρεντ τον αναγκάζουν να επιστρέψει στο βορρά, στον τόπο όπου γεννήθηκε.

Το μοναδικό πρόσωπο που μπορεί να τον φέρει πίσω και να αναζωπυρώσει την πίστη του στα σαξονικά ιδανικά είναι η Έθελφλεντ, η κόρη του Άλφρεντ, που είναι παντρεμένη με έναν άρχοντα, ο οποίος εποφθαλμιά το θρόνο.

Ο Ούτρεντ αναλαμβάνει την αρχηγία του στρατού και τον οδηγεί στην πιο αιματηρή μάχη των τελευταίων χρόνων, κοντά στον Τάμεση.

Το πέμπτο μέρος της σειράς «Σαξονικά Χρονικά».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΛΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichoglos.gr • e-mail: info@psichoglos.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 12023